

TARTU RIIKLIKU ÜLIKOOLI
ÕLDAJALOO KATEEDER

TOOMAS ALATALU

KUUBA

sotsialismi ülesehi-
tamise teel

DIPLOMITÖÖ

JUHENDAJA:

dots. L. ROOTS

TARTU 1965

Sissejuhatus.

Käesoleva ajaska planeerimise viisus on ulmi-
nen kapitalismilt sotsialismile, üha austi rah-
vusti aruamine sotsialismi tule. Sotsialistlik võid
on võitnud maades, kus elab $\frac{1}{3}$ maailma elanik-
konnast. Üle 40 aasta toimus sotsialismi võidu-
käik kahes maailmajaos - Euroopas ja Aasias.
1959. aasta tähistab aga sotsialismi võidurõõgu
algust ka Ameerika kontinendil.

1. jaanuaril 1959. a. muutati üngipöördega
hajunud Ladina-Ameerikas järjekordest ühe
diktator. Sellen oli USA "tugev viirus" Kuu-
bal, 57-aastane Tima Kõrgus Kuuba Vabari-
igi president kindral Fulgencio Batistá y Zal-
dívar. Kuid seeord omas tühani muutamise
hoopi suurema tähenduse. Nimelt pühni rahva
üasmeelse väljastumise koos Batistága võim
juurest minema võin seised ekspluataatorlikud
vihud. Vana üngiparaat lammutati täidlikult,

ees, arus kangelasliku Kuuba rahvas ütles elitama sotsialismi. Asjatu, et sotsialismi üles elitama hanata on võimalik kangel eemal muust sotsialistlikust liikist ja võimama imperialistlikust süügi - USA - vahetus läheduses asuva süügi, annab turvistiket kogu maailmas toimunud suunist muudatusest joudude vahel.

Kuuba revolutsioonil on tohutu mõju rahvuslõule vabadustõukumisele ning euti Lääne-Ameerika rahvastele. Vümaskele on Kuuba revolutsioon kommuniste eeskujuks, kudas lähendada Lääne-Ameerika maade ees seisvaid põhinõbleme-agraarümmist, industrialiseerimist ning demokraatia kehtestamist. Asjata ei nimetata Lääne-Ameerikat, vabkaantlõime" alam, sest Kuuba saavutused lausa kultuurad järgima. Ja kudas ka USA ei püüas lähendada igat "kahtlast" lümmist ja valgestumist antud pümmõnas, toimub plahvatus varum või hiljem.

Kuubal toimuvad sündmused kütavad huvi kogu maailmas, kuna eemavõrdelt hääras "revolutsioon rääkima kõrgaania keeles." Sotsialismi teie arus maa, mille ajatoolielt kujunenud sotsiaal-majanduslikud tingimused euronid sünduvalt Euroopa ja Aasia maade emadut, z.o. Kuubal tuli luda oma aungule sobivad võmmid ja tempo.

disaan xllile pidi kuuba rahvas juldvalt val-
vel olema revolutsiooni saavutamise kaitses rätin-
ajusiooni eest. Seetõttu on ka mõistetav xum
kuuri kuuba revolutsiooni ja tema eeskõigele
tundmaõppimised.

Norruugude ajaloostadusele oli Laama-Amee-
rika xum vürmas, ajani uullaltni vahetundala,
mille „aastamure“ toimus tann kuuba revolutsiooni-
le. Kui näitens enne 1959. a. ilmus Norruugu-
de lüduis vaid 13 raamatut, broüüri ja xum-
mat artiklit kuuba probleemide kohta, siis järg-
mise vür aastaga xum arv enam kui kümneks-
dustur.

Kuuba revolutsiooni kohta meil ilmunud kirjau-
dust vüras lügitada järgmiselt:

- 1) Kuuba Sotrialistiin Rahwajarti lüduiti
teoretiliste töide uing artiklite tolnud;
- 2) Kuuba Sotrialistiin Rahwajarti VIII kong-
ressi matuajalid, mis ilmunud eü raamatuna;²
- 3) Kuuba revolutsiooni lüduiti töid. Sina xum-
lusaad eladige Fidel Castro uduide (vürneldud
väljandid)³, xum revolutsiooni ülsanded ja prob-
leemide aretus jüavad edama xumupäradus, matu-
tunnustlus ennemistes rahva eü. Xuroipannuud on

2 VIII Xayruonambuoni Ooegy Kapoyno-conxumamepueuoni xapruun
Kydori (Tabana, 16-21 abruyeta 1960.), M. 1961.

3 Фугуло Кастро, Рен и бореурумуе, М. 1960; Фугуло Кастро, Рен
и бореурумуе 1961-1963 и., М. 1963.

na Che Guevara, Muñoz Jimenez jst. toode tõlud, mis valgustavad revolutsiooni ühe või teise etapi mõnda ulge.;

4) nõuogude ning uumba autouli erimend uusi-
mune revolutsiooni protsessist;

5) nõuogude ajamine ning kumbat uutata-
nud inimesi ühimeeritud ja populaarsed etevad,
mis pahahtigi uordavad üksteist;

6) ratsionaalsi ajamine ja publitsistide uusi-
mamesti tõlud.

Alljärgnevas ulvaates püüab autor lühidalt
isolemustada mõningaid tõid vastavalt antud
lühitulele ja probleemide kaitlusele.

Enimist alatiqist tuleb ulvadige mäenda
kumba kommunistide lüdi Blas Roca põhjalik-
nu uunimust kumba majanduse, ulandide slunona
ja tootliliseuunise kohta. 5 Su 1943. a. esmarisidalt
ilomune too or toelitus rõtmeas kumbal toimuvata
uunite muudatuste ja nende omajada uuimiseas. Oma popu-
laara vormi tõttu or ta na praegu kumbal uandub
socialismi aluste tundmaõppimise kaitlusemaks.
Kuripannur or Blas Roca ettekanne kumba
rahvarevolutsiooni auegu propantividest, mille
ta püdas enne Fidel Castro aumist valitsemise juri-
kohale. 6 Su or juba ulis tõstetud uuimune valitsem-
se revolutsioonilisemas muutmisest. Blas

4 Э. Геларга, Партизанская война, М. 1961; А. Хуисе Кухерсе, Армапунада репортаж
на куде. Краткий неопубликованный вариант, М. 1960.

5 Blas Roca, Очерки социализма на куде, М. 1961.

6 Blas Roca (милитаристский типичный Рок-Т.А.), Народная революция на куде и
переход к государственному правлению. - Партизанская война, №59, №6, стр. 68-73

valitsenud „ühtsusele“ ning selle „lagunenisele“ uuelutriooni liiketus ja uue revolutsiooni liiketus jõud-
den. Kuubal toimub alamivõitlust uue ühtsusele algu-
sest peale rahvusvahelist ilmet.

Woungude puudumine on avaldatud uue tei-
te Kuuba Socialistliku Ühtsuse Partei liiduti ar-
tikliid, mis on põhendatud Kuuba revolutsiooni
ünnimustele.¹²

Kuuba autoritist tuleb ära märkida ayan-
jus „Kyba“ avaldatud Julio de Riverendi artik-
lit Kuuba majanduse arengu ayaloo kohta.¹³

Autor käsitleb ünnimustelisele uue põhjused, mis
võivad pooldomaalse majanduse sügava ünnimise,
kust ainsas vabapääsuus oli revolutsioon.

Woungude autoritist on paremalt Kuuba
uueimat ajalugu puudutanud professor V. G. Re-
varenkov,¹⁴ kelle ünnimustelisele Kuuba revolutsiooni
isikarastis suhtes peatame idaspäi: M. I. Mohna-
tsovi salist on päit pikem ünnimustelisele revolutsiooni-
listi jõudude ühtsuse tekkimist Kuubal 1951-1958. a.¹⁵
Kuuba majanduse ünnimise eene ja pärit re-
volutsiooni käsitlevad oma artiklites P. Gelman

12 С. Ампрс, Революция на Кубе. — „Кубская экономика и денежно-
рыночные отношения“, 1959, № 5, стр. 22-27; Хуан Маринес, Борьба 10 годов-
щина кубинской революции. — „Коллективист“, 1961, № 1, стр. 96-103.

13 Хуан де Риверенди, История развития кубинской экономики. — „Куба“,
квартал 1964, № 4, стр. 6-13.

14 В. Г. Ревренков, История стран Латинской Америки в новейшее время,
М. 1963. Стр.: Глава VII. Куба, стр. 267-336.

15 М. И. Мохнатсов, Смена революционного движения на Кубе в условиях нацио-
нализма, антиимпериализма и социализма (1951-1958 гг.). — Борьба за социальную революцию
и антиимпериализм в странах Латинской Америки, М. 1963,
стр. 220-307.

ja M. Seebrovskaja.¹⁶ A. M. Podkolzini brošüür¹⁷ annab ülevaate Kuuba majanduse arelast. A. Jefimovi ja A. Antšõini brošüüris¹⁸ käsitletakse aga ümberajõ-
lisumalt Kuuba plaanimajandusega seotud küsimu-
si - majandus-ning planeerimisorganite teat ja pla-
neerimise meetodid. Kärgus püüdnud võtta ueli
maitud tööd faatiliselt matujali esitamisel
vaid 1962. a. andmetega, järgnevat aastati koi-
ta näivat faatilist matujali poli aga uiragi
avaldatakse.

O. Oltjani käsitleb oma artiklis uuti rahvaõdi-
mu organite teat Kuuba,¹⁹ kuna uirgi väiksem uuni-
mus N. N. Razumovitsi uelst (ilmus 1964. a.) on pü-
hendamad uuti tüüpi uirgi teat Kuuba, muuda-
tustele, mille uirunid enle Kuuba elus agrare-
form, tööstuse nationaliseerimine ja kaudureform.²⁰

Tulus uel mäuuda Kuuba uolutiooni 5. aar-
tapäuoli pühendamad B. Gorbatsõvi ja A. Kaliaini
artiklit²¹, millel uelst kuro pears pannauma Marx-
istlik-leninliku partii ja massiorganisatsioonide loo-
misega seotud küsimuste valgustamine.

16 П. Гельман, Экономические преобразования в промышленности Кубы. — Научные доклады Восточной Европы. Экономические науки, 1963, № 5, стр. 3-15.
М. А. Себровская, Становление социалистического способа производства на Кубе. — Освобождение экономики в Латинской Америке, М. 1964, стр. 57-67.

17 А. М. Подколзин, Экономика Республики Куба, М. 1964.

18 А. Ефимов, А. Антонин, Куба плановой национальной экономики, М. 1963.

19 О. Олтяну, Сложное старое и создание нового государственного аппарата на Кубе. — Вопросы Восточной Европы и Заграницы. Проблемы, 1962, № 1, стр. 127-134.

20 Н. Н. Разумович, Социалистическое преобразование промышленности Кубы, М. 1964.

21 Б. Горбачев, А. Калашин, Массовые социализма на американской континенте. К научному кубинскому революционизму. — «Коллективизм», 1963, № 18, стр. 96-105.

Kärsoliva töö autor peab veel vajalikum tähelepanu juhtida K.M. Obõdeni brošüürile,²² mis ilmub vahetult pärast revolutsiooni Kuubal. Populaarses vormis antakse siin ülevaade Kuuba rahva ühivõimade võitlusest ameerika-mulde Batisti diktatuuri vastu; näidatakse Kuuba kommunistide otsustavat osa demokraatlike jõudude ühinevõimude moodustamisel. Brošüüris on valgustatud ka Fidel Castro kui väimeerodantliku revolutsioonäri tegevust, tema poolt tehtud vigu liikumise algul ning nende ületamist, milleks suurt osa etendavad Kuuba kommunistid-matrujal, mida me usume hilisematist töödest ei lüa.

Peale mainitud tööde võimsa mõndugi veel õrutada kümnetele brošüüridele ning artiklitele, kuid mõne uue fantsilise andme korral nad midagi olulist juurde ei lüa. Ilmne on, et arvumate juurde kõigil puuduvad nõuogude ajaloo teadused veel üldistavad monograafiad Kuuba revolutsiooni küsimuste kohta. Imperialismi-vastane ja demokraatia eest võitlevate küsimuste läbitöötamine Kuuba matrujali põhjal on euti antuaalne praegu, mil kannavad enema analoogilised sündmused Ameerika, Aafrika ja Ladina-Ameerika.

Antud töö ülevaade pole loomulikult selle suure lünga täitmise ja autoril poleks tegelikult võimalikku saavutada eesmärgi juhtida allamataja-

²² O. Jõrgen K.M., Kyda 6 Jõpode za obodogy u rezabuceno ego, M. 1959.

lide püüdnud tetta. Käesoleva töö esmärgiks
 on nähesaadava materjali põhjal võtta ar-
 tuud probleemid - sobialusid alustajaks Kuubal-
 baal-ennetuse tulemust. Antud probleemid nõuavad aga
 kompetentset revolutsiooni-eeses dunnas Kuubal,
 millele on pühendatud I peatükk. II peatükkis käsit-
 letakse 1959-1960. a. toimunud poliitilisi ja sotsiaal-
 majanduslikke ümbunonalduisi Kuubal, mis juures
 vaadeldakse ka ümbunonalduisega kaasnenud muu-
 datusi elanikkonna eurvate riikide suhtumises
 revolutsiooni. III peatükk püüdnud sobialusid ulu-
 chitamist Kuubal 1961-1965. a. Nagu märgitud, ula-
 tub statistiline materjal vaid 1962. aastani ning li-
 ran sellele on olemas kontrollarvud 1965. aastani.
 Seetõttu peavad vümariti aastati koostatud saa-
 vatu korvama puudujas ilmunud aktuaalset
 pänt fakte. Vaatama sellele loodab autor, et töö
 teostamine võimaldab saada jäteti ründest suurt
 muudatustest Kuubal kuu revolutsiooni-aasta
 vältel.

I PEATÜKK

Revolutsiooni-ellu Kuuba.

Revolutsiooni-ellu Kuuba, nagu kõik teiniski Ladinä-Ameerika riigid, kujutas endast poliitiliselt ja majanduslikult Ameerika Ühendriikide poolkolooniat. 60-aastase USA-st sõltuvuse matusaalus aluseks oli loomulikult Kuuba majanduse paigutatud ameerika kapital. Väike (tööteruum 14524 km²), 6,4 miljoni lise elanikkonnaga (1957.a.) saaremaa oli Venetsueela ja Brasiilia järel koguni kolmandal kohal USA poolt Ladinä-Ameerika maademe paigutatud kapitali summaselt. 12778 miljonit dollarist, mida jäänud olid paigutatud Rio Grandest lõuna pooli, langes 1 miljard Kuubale.²³ Millist oli see tingitud ameerikalaste saarale, hoo" sulle Ladinä-Ameerika riigi vastu?

Kuuba peamine rikkus on suhkur. Suurepärane kliima, viljakas pinnas ja tarane pinnareljeef võimaldavad edusalt kasutada põllumajanduslike kultuuride all 90% riigi territooriumit. Enne revolutsiooni oli suhkur mono-

²³ Сердобовская М.А., О гбых этанах национализации промышленности на Кубе. - Гибри замечан кадегр одисебевных наук бызоб 2. Акумпага. Порушмеканя теоморис, том. 4., А. 1962, стр. 147.

kultuuris, mille istandused hõlmavad 53% kogu haitavast maast.

See Kuuba tähtsaim majandusharu oli täielikult allutatud USA kapitalile. 650 miljonist suhkrutööstuse paigutatud dollariist kuulub 300 miljonit ameeriklastele.²⁴ Neli kuulus ka 162-st suhkrutehast 36 suunimat ("Niagara", "Boston", "Purton", "San Francisco" jt.), mis andsid ligi poolt Kuuba suhkrutoodangust. Praktiselt oli aga kogu suhkrutööstus allutatud 83-le suuromopolile, mida kontrollisid "National City Bank of New York" ja "Chase National Bank".²⁵ Milline suunas see kontroll tootati, näitavad järgmised andmed:

1929. a. tootis 3-miljonilise Kuuba rahvas 5,5 miljonit tonni suhkrut;
1958. a. tootis 6,5-miljonilise Kuuba rahvas vaid 5 miljonit tonni suhkrut.²⁶

Kasumit riiklas peidates olid välist monopolistid vahel huvitatud Kuuba suhkrutööstuse laiendamisest, mille toodang püüis pidevalt ühel tasemel. Ainult 1952. a. ulatus suhkrui aastatoodang 7,2 miljoni tonnini.²⁷ Kuuba oli kapitalistliku maailma suuimas suhkrueksportijam. Suhkur moodustas 80% Kuuba ekspordist ja tema osa rügitulus oli

24 А. Бурлак, Пробокансам профуб Кубы. — «Международная жизнь», 1959, №12, стр. 120.

25 Обергер, стр. 16.

26 Обергер и другие «Путь развития стран, заточивших национальную независимость». Вспомогательные Бюро Рокка (Куба). — «ПМС», 1962, №5, стр. 68.

27 Е. Косарев, Куба риннаг батенно заганы. — «Вневедная Торговля», 1964, №9, стр. 15.

22-33%²⁸

83-miljonilise üldkapitaliga "Compania Cubana de Electricidad" ja "Compania Cubana de Telefonos" kaudu kontrollisid ameeriklased praktiliselt kogu Kuba energiatööstust ja sidet.²⁹

Kuba ühes rikkus on tema maapõuevarad. Raudaagivande poolt sisab ta kapitalistlikus maailmas 4. kohal, 29000 tonni Ladina-Ameerikas toodetakse niisil langus 28000 tonni kumbale³⁰, lisaks leidub siin mitlaldanalt mangaani, vase, kroonimaani, boksiti, naftat, volframi, trüüsi, rutiina, hõbedat ja kulda. Revolutsiooni-ajal pöördid ei muutnud "ameerika spetsialistid loomulikult avastada kõiki maapõuevarand, avastatud ressursside eksplokatsioonit kontrollisid aga USA kompaniid "Bethlehem Steel" (raudmaani), "Nicar Nickel Co" (nikkel), "Moa Bay Mining Co" (munk, roobalt), "American Metal Co" (vask, kuld, hõbe) jt. Maapõuevarand kohta ei töödeldud, vaid rekti tootmise kujul USA-ni ümbertöötlemises, kusjuures kumbale tänu ti ümnes 20-30% nende tegelikust väärstusest.³¹

Ümbertöötlev tootlus oli kumbal esindatud suhuru-, tubana-, tsentiili-, keemia-, paburi- ja ehitusmaterjalide-tööstuse näol. Tegemist oli põhiliselt

28 Губков Хименес А., Географический Кюба, М. 1960, стр. 311.

29 С. Накит, Кюба упрямилей национализацию экономики. - МЭМО, 1961, №4, стр. 133.

30 Баржанов Р. А., Национально-освободительное движение в странах Латинской Америки, А. 1960, стр. 28.

31 Серодубеная М., О глебе страны, стр. 148.

räike-ettevõttega kuni 50 töölisi, mis moodustavad 99,2% ettevõtete üldarvust.³² Ainsult 14 suuremas ettevõttes töusis töölisi arv üle 500.³³ Kui mäl-
 tööstus võltus sellist, kui palju Ameerika ühik-
 ringid ühel või teisel arvatel vajand toorai-
 net (mujale eksportida polevad võimalik, sest ka
 naabrinäinudes püüdis oma metallurgiatööstus),
 siis ümbertöötlev tööstus rajanes imporditavaal
 naftal (oma ringi naftavaand polevad kasutunde
 võetud), kangastel, nahal, viiniseadil ja tagava-
 raoradel. Seega oli kogu tööstus nii või teinuti
 sõltuv välistkapitalist, mis oli Kuuba tööstuse
 arengust huvitatud ainsult nüünaa, kui ta
 kannumit sai. Kuuba tööstus andis teinide ora
 maa üldisest toodangumahust - 10%.³⁴

USA kapitali domineerimise iseloomustamis
 Kuuba majanduses tuleb vaadelda ka maa-
 omandi küsimust. Kuuba põllumajandusliku
 arengu suurimaks piduuse osutus koloniasõjast
 pärit latifundiumite süstem. Väimane põllumajandus
 loendus enne revolutsiooni (1946.a.) andis
 järgmised näitajad: 160 tuhandest majandist üld-
 pindalaga 9077 tuhat ha langis kuni 10 ha suu-
 untele majanditele (39,1% majandite üldarvust)
 ainsult 3,2% maast. 100 ja enam ha suurusel

³² Danneberg M., *Движение кустов освобождения в борьбе с диктату-
 рой Американы* - „МЭМО“, 1960, №9, стр. 93.

³³ А. Епанов, А. Аруманян, стр. 10.

³⁴ М. А. Сердубовская, *Становление социалистического хозяйства, стр. 40* *История
 борьбы на Кубе. - Освобождение кубаны и диктатуры Американы, М. 1964, стр. 90*

1957-58. a. kümändid USA monopolide kasumid kumbal 200 miljoni dollari. ⁴¹

Kumba pamineus kaubanduspartnerus olid Ameerika Ühendriigid

Kumba kaubavahetuse jagunemine %des 1959. a. ⁴²

	EKSPORT	IMPORT
Ameerika Ühendriigid	65,4	69,8
Sotsialistliku leeri riigid	2,2	0,3
Muud	28,4	29,9

Monokultuuridel põhinevate riikide majandus on kergesti mõjustatav turuhindadest. Nii langenid 1957-58. a. Ladina-Ameerikast eksporditava suhkur hinnad 35% ⁴³, mis andis enamat kõrge rohuem loomulikult tunda kumba majanduses. Puhremud suhkurimüüsi ajal 1957. a. jäi kumba ladudesse viima üle 1 miljoni tonni suhkrut (kogu maailmas 2,4 miljoni tonni). Kõrvalt väljapaigumise otises nõustuvad kumba suhkrutootjad vähendada kumba suhkrut osatähtsust maailmakaubanduses. ⁴⁴

Suhkru domineerimine viis aga selleni, et kumbal tuli viie vedada tortarid - viini, nisu, kodulinde, kromu ja iga aasta isegi umbes 500000 kasti tomatid (?) ⁴⁵ See hädavajalik protseduur lüües kum-

41 A. Епанов, А. Анришвили, стр. 8.

42 H. Kyzareb, Сводная книга угей Грузии. - "Внешняя торговля", 1963, № 11, стр. 69.

43 Баржанов, стр. 16.

44 de-Pubepeng, стр. 12.

45 Обмен информацией, стр. 69.

bal näitus 1957.a. maaema 174 miljoni dol-
lant.⁴⁶

x x

x

Kogu oma majanduslikus võimutsenises kuu-
bal USA monopolid toetunud „tugevale inime-
le“, versandit kindlale Fulgencio Batistá y
Zaldívarile, kes põhjust tulnud konalduse põh-
jal pani 10. märtil 1952.a. toime rüüripöörde ja
haaras kogu võimu maal enda kätte. Esimese ram-
muna pidas väike caudillo* vajalikus deklare-
uda, et ta on „kommunisti vastane“ ja „kui Ameerika
ühendused langetavad kallalitungi soovis või kir-
tame sõtta Nõukogu Liiduga, võtab kumba sõ-
jatugevust osa USA poolt.“⁴⁷ Järgmise sammuna
kateritas sõjajas 20-tuhande mehelise arme ulu-
juhataja 3. aprillil 1952.a. diplomaatilised suht-
ed Nõukogu Liiduga.

Sotsialistliku Rahvapäarti esimehe Juan Ma-
nuello sõnade järgi sai USA imperialism Batistá
näol „... reaktiooniline ja julma valitsuse,
kes püüsi allus tema taktile, kes esindas kõige
reaktiooniliemaid sotsiaalseid jõude.“⁴⁸

Guugu noorte revolutsionaaride elavastkannu
ulustoumu katsed diktatuuril vastu 26. juulil

46 Vt. O'Jorgun, epp. 19.

* Caudillo - sõjaline diktator Ladina-Ameerika maades.

47 O'Jorgun, epp. 32.

48 Mapurumbó, epp. 36.

1953. a.* kasutas Batistá ettevõtmisena kõigi demokraatlike vabaduste liividevõimustus rüüsi. Kullati uumba kommunistide partei - Sotsialistliku Rahvapartei ja progumüvsti organisatsioonide tegevus. Kogu rüüsi loodi laialdane poliitri- ja juudluseorganisatsioon, mille käppade vahel hukkus Batistá tiranna juudodil 22 tuhat uumba rahva paumast enndajat.⁴⁹

Batistá võimuletulmisega said Ameerika monopolid vabad käed uumba looduruumis ja tööjõu eksploatatsioon. Batistá 6-aastase diktatuuri ajal hukkas tegevusena enam kui 200 uut USA kompaniid⁵⁰, senised said aga riiklike toetusi. "Compania Cubana de Electricidadile" anti näiteks subsideerimist 12 miljonit dollant. Oma valitsemisaja lõpul andis Batistá välja seaduse, mille põhjal Ameerika kompaniid said tollivabalt Kuubast välja viia nende kasumid.⁵¹ Kuuba ümbrõõlg aga kasvas 1959. a. 1,5 miljardile dollanile.⁵²

Millistele jõududele ja sotsiaalsetele sihtidele tugines Batistá oma tegevus? Ise ta vastas järgmiselt: „Kolm suurimat parteid, kes mind toetasid, on armeed, laevastik ja poliitri.“⁵³

* Juttu on F. Castro ja tema kaardlaste võimast Moncada kasarmustel.

49 Н. Н. Разумов, Социалистическое строительство, стр. 7.

50 Андрианов В., Свободная Куба, М. 1960, стр. 18.

51 Обергер, стр. 33.

52 Камминс А., Куба: год освобождения, год аграрной революции. — „МЭМО“, 1960, № 7, стр. 60.

53 М. Кривин, Куба 60 лет. — МЭМО, 1957, № 7, стр. 115.

Kuni Teise Maailmasõjani rahuldus USA
 valitus tavaliselt Ladina-Ameerika riikide „ali-
 tamisega“ monopolide poolt. Oli aga selge, et Val-
 geli Majale ühtuvad sügivad ei suuda odimal
 pünda ammuini kahtude välimasti monopolis-
 tide ja nendelt initsiatiiv saava „võitluse“
 toetusel. Kindlana see obinquit pöördunud Ama-
 rika ühendriigid pilgud Ladina-Ameerika maade
 ulvastatud jõudude poolt, mis olid alati eten-
 danud tähtsat osa antud ala ajaloo. Teise
 Maailmasõja käigus ja juale xda võitlusi
 ühendriigid oma „hoole“ alla Ladina-Ameerika
 maade armud. Dollanti abiga sunniti nende
 initsiatiiv koostada, vaustati naerajga tehnik-
 ga ja mis kõige tähtsam - armude ohotsuud,
 kuhu pääsivad tavaliselt vaid latifundistide
 ja suunodanline ündajad, vaid valjaõppe
 USA-s. Armeel vastikoonilise ladvoin kujutus
 endant Batitá rezümi üht kindlamat tuge
 ja vümanu „hooldus“ igati oma ulvastatud
 jõudude eest, vüer nende initsiatiiv koostada
 (xda muudugi „tänu“ patriarhide tegevusele) 1958.a.
 100 000 meheni.⁵⁴

Tavaliselt on Ladina-Ameerikas tirannide
 toetajaks olnud katoliiku kirik, kes endis siin

⁵⁴ Н. С. Тарасов, Военно-экономические отношения США к странам
 Латинской Америки во время второй мировой войны. - Проблемы
 советско-американских отношений, М. 1959, стр. 67.

suunmaavaldajana. Kuubal kuulus vaimuli-
 kele 30000 ha maad.⁵⁵ Iseloomulise aga on küi-
 kutemite endi suhteline väheus Kuubal - iga
 8047 katoliiklase kohta tuli vaid 1 preester, mis
 on ^{madalamaid} kõrgemaid näitajaid võrre maailmas.⁵⁶

Batistid toetavates sotsiaalses riikides
 olid eelkõige välismaised (= ameerika) monopolistid
 ja suurlatifundistid, kes tihhti olid ka suhkurumom-
 panide omanikud. Edasi need, kelle olemasolu ja ka-
 sumised sõltusid otsust Kuuba majanduse mono-
 kultuurnest iseloomust ja tootmise puudumisest -
 siseroost tule saavad ämbrijad ja hulgihaubit-
 ryad. Batistid eelkõige toetajate hulka kuulusid ka
 suunmaavaldajad tihedalt seotud lüügasuutjad,
 igasugused vahendajad talupoegade ja teeni vahel,
 samuti loomakasvatuse, suhkur- ja tubakatootmise
 magnaadid ning paruurid - ühe sõnaga need, kes
 olid oma erisugusele võlgnele talle USA impe-
 rialismile ja kelle huvide kontrollisid nad võrre
 Kuuba majandust.

Kõikjal oli suur osa kodanlusest aris tüüpi
 suhtes opositsiooni kohale. Siia kuulusid eelkõige
 professionaalid poliitikud, kes rüüripoolde tulemu-
 ssa olid sunnitud loobuma tulurast ametikohta-
 dest rüügi bürookraatliku aparaadis; need tootmis-

55 Alighiero Toni, Die unehliche Kolonialismus in Lateinamerika. - Deutsche
 Außenpolitik. Sonderheft II/1964, S. 122.

56 Ibid., S. 124.

kodanluse ringkonnad, kes ei suutnud konkureerida
 välistarmonopolistidega, olid huvitatud nende tegevuse
 piiramisest ja kaubavahetuse laiendamisest võrre maa-
 dega; see osa suhnamagnaatidest, kes olid huvitatud
 toodangu laiendamisest ja uutest turgudest; kirk- ja
 väärismetallide omanikud, kes ei suutnud konkureerida oma
 ja välismaalastest latifundistide toodanguga; intel-
 ligents, kes polnud rahul ameerika ja poliitika vaheli-
 igamisega kultuurilises (Havana üliõpilaste sulge-
 mine 1956.a.). Iseloomuliku on, et 9-st enne üngi-
 põret tegutsenud poliitilisest partiid arund Bat-
 istat ja tema kolme nimetusega ühendatud Prog-
 ressiivse Tegevuse partiid (Acción Unificada Progresista)
 toetama vaid 2 väärismetallist partiid-liberaalid
 ja demokraadid.⁵⁷ Ühinevad teatavd oma opositsioo-
 nist.

Opositsioon oma soovisult polnud loomuli-
 kult ühtlane. Sün võib juagi eistada kolme põ-
 hitist suunda:⁵⁸ üks osa kodanlusest püüdis võituda
 konkureerit Batistá ja tema selja taga seisva
 ameerika imperialismiga, mille põhjal olus ta ka
 pääsenud "üngipõlvkonna" punde. Teistte ei püüanud
 see osa kodanlusest paljus, kaasa mängida "1954.
 "presidendi valimistel", mil Batistá püüdis anda oma
 "reeglile püütud uaduslikkusegi alust, lastes end "valida"

57 O'Donoghue, s.p. 36.

58 Vt. Ibid, s.p. 37-38.

presidentid. Tüni ora - võimult eemaldatud kodan-
 lus - püüdis selle tagajärjeks võime panna
 vastuvõetavaks... konnuleppel ameerika imperialis-
 miga. Kolmas ora kodanlusest jäi aga lihtsalt
 äraostavale seisukohtale. Seega oli jutt kodanluse
 „opositsioonist“ vaid sõnadõles. Fidel Castro märkis
 hiljem tabavalt, et „rahvusliku kodanluse sünnimärgid,
 on nullastunud, arg, valmis iga hetke järele andma
 imperialismile, tänu millele ta lõppu saanud
 eksistents ja mis paanul talle relvi ja abi kaitses
 sõtsiaalselt revolutsioonide eest...“⁵⁹

Oma alamjõu rühma tõttu polnud võim oora
 kodanlusest võimeline juhtima võitlust Batista ja
 teda toetava ameerika imperialismi diktatuuri ku-
 nutamiseks. Eelises olukorras olid aga väikesodan-
 lus ja keem-ning väikemaomaanikud, kes ainsat väl-
 japaami oma olukorra parandamiseks nägid kahe-
 võrdse võimuga - USA monopolistide ja oma maa
 suunodanluse ning latifundistide võimu liivide-
 ummis. Samadel positsioonidel seisis ka prog-
 umärne intelligents. Süt tulebki nende ühiste
 teatud revolutsioonilisus ja pole sugugi juhuslik,
 et Kuba revolutsiooni juht Fidel Castro ning
 tema lähimad võitluskaaslane on pärit just siit.
 Fidel Castro maailmavaadetele ainsug viinutab
 velduud nende ühiste vastuvõetavust maksimumi-leminimi iludele.

⁵⁹ Pazyunobin H.H., Kysdunmaa pubououyua u uoboe negabneuroe soogyap-
 etbo. - „Lobijenoie soogyapetbo u upabo“, 1961, No 7, str. 81.

ulle korvas äärmiselt kõrge üm. 45% linna elanikest moodus veevärgisüsteem, 18% li omatud küttesüsteemi.⁶³ Kõrvuti linnulinnoradega arenid näpakaad vastu agulid Las Yaguas Havannas, Manzana de Gomez Santiago de Cubas jne. Mediterraanilise personali suurus rogu ürgis oli aga 1958.a. 8020 inimest (!)⁶⁴

Tuuvaimaus probleemid Kuuba majanduses oli noomilise tööpuudus. Piduvalt oli töota umbes pool miljonit inimest. Omapärasus eluonnes olid suhkur, tubana- ja muude istanduste ajutine tööjõud, mis roos oma puuonadega moodustanud kolmandiku Kuuba linnuonnest.⁶⁵ Neil külaprobleemilistel jätmas töid vaid loikusel-zaferi ajal, mille unoidkustvus 1952.a. oli 117 päeva. Need nelikuu andsid tavaliselt tööd 470000-le kumbalale,⁶⁶ mida tuli teha reguluimata tööpäeva, töötaku ja xlle väljamaamise rooni juunis. Ülijäänud osa aastarun. tiempo pnuerto puuodil-lisanduid nende hulgas nugi avouale töötuti areel. 1959.a. alquus oli kumbal 661000 töötut, mist 371000 täielikult ilma töota.⁶⁷

Kuuba tööliselans astus roiduvalt väga oma õiguste eest. 1955.a. detsembris puhus võtmas suha-

⁶³ Economic Aspects of the Cuban Revolution by Iwing Bellows. - "Political Affairs", January 1964, p. 19.

⁶⁴ Кастро, Фидель, Речь на XV общем собрании Верховного Совета ООМ. 26 сентября 1960 года, М. 1960, стр. 12.

⁶⁵ Микова С., Кудинский народ борется за обывное будущее. - "Политическое самосовершенствование", М. 1961, № 5, стр. 11.

⁶⁶ Косарев, стр. 14.

⁶⁷ Кастро, Фидель, Речь и беседа с журналистами, М. 1960, стр. 352.

viistanduste- ja tehaste tööliste streiku, kes nõudsid palga- ja elamistingimuste parandamist. Streiku para-
lõuseis nõgu maa. Streikijad kehtestasid oma kont-
rolli sügi ühendustel ja vas kohtades länud
nunde valduse ka karumud. Veelgi võimsam välja-
astumine leidis aset 1957. a. augustis, mil üldstrii-
giga ühinevad ka väike- ja kes-tööstuste kodanlus.
Streikijad nõudsid muuhulgas majanduslike rüde-
mete loomist kõrgi maadega ja rahvusliku majan-
duse kaitsmist välist, eriti USA monopolide eest.

Koolimata edumast klamihingutest 1955-57. a.
li kujunevad töölistami võitlus praamisus uodul-
nooni joun. Seda real põhjustel. Juba 40-ndate
aastate lõpul Kuuba kodanlus valitsused astuvad
reä samu sellus, et saada oma kontrolli alla ame-
tiühinguid - progressiivsed ametiühingute lüdid kas van-
gintati või tapeti ja nende arvude määrati valitsus-
deureetidiga uued. Batista valitus jätnas xda uu-
da. Kuuba Töötajate Konföderatsioon (KTK)* etteot-
sa oli xatud gangster Eusebio Mujal, kes anti-
kommunismi liju all tegutsedes püüdis - Blas Roca
sonade järgi - suunata töölistükumist mõnede lisa-
sentaarode** väljasauplemisus palgale juunde. "68 öko-
nomism ja teised töölistükumise rahjulunud too-
riad oliv valitsuse soddustamisel Kuubal uüllaltai

* Kuuba Töötajate Konföderatsioon - Confederación de los Trabajadores de Cuba
(CTC) asutati 1939. a.

** Kuuba rahaline. 1 peso = 100 sentavot.

68 VIII Kaugõnnekuu kogeg, ett. 25.

levinud. Batista valituse raski röö kollektiivne ametühing, mille, mis kindlustas ametühingute lüüritele püramidi sisekolektiivi. Ja nagu m. Blas Roca mainib, muutunud võimand, agentuuris, mis tingimusteta teenis tiranniat ja imperialismi.⁶⁹ Valituselemediga keelati kommunistide valimine juhtivale ametühingutööle. Suutetu oli kõrgpalgalistel ametühingute lüüritel võimalus tõestada töölislarni ühade ühtsust, et vältida võimane organiseeritud väljaastumist Batista diktatuuri vastu.

Ameerika monopolistide tehnika võimane sõna järgi sisetatud ettevõttes oli moodustunud küllaltki arvukas kõrgpalgaliste tööliste kiht, kellele vastandati kuuba endi kapitalistide vananenud sisesedega ettevõtte madalapalgalised tööliised. Valituse toetusel soodustand ametühingute lüüded igati raskesti diskrimineerimist ja xda just reigiti rühkes, kus 1953. a. moodustand 27,2% elanikkonnast.

Kuuba töölislarni võitlust ühade ühtsuse ja diktatuuri uuutamise eest juhtis ühadeühingus kaastunud Sotsialistlik Rahvaparti.* Kommunistid paljastand enimtõenäva Batista diktatuuri tööliise olemus ning tegid kodanlikele partiidile ettepaneku ühade ühtsuse moodustamises tirannia uuutamises. Seda ettepanekut kodanlus algusest

69 VIII Koguannoni eozeg, opp. 24.

* Kuuba Sotsialistlik Rahvaparti - Partido Popular Socialista - teenis Kuuba Kommunistliku Partei juba 1925. a. 1944. a. votti tahtimatult uualutlutele praeguse nime.

male saboteeris. Socialistliku Rahvapäarti juht
 silmas kodude demokraatlike jõudude ühendamist,
 et sundida Batista valitsust läbi võima üldised demo-
 kraatlikud valimised, mis ta loomulikult oleks lüüa sa-
 nud - s.o. muutama direktaatori rahulikul tel. Samal
 ajal aga määrivad kommunistid, et kui Batista, tõm-
 bab mure ^{male} üldise demokraatlike valimiste läbiviimise-
 sus ja jätuab vägivalda ning omaoli teavitamist,
 tuleb ta muutada rahvaüheluse tel.⁷⁰ Silmas pi-
 dotsid ulvatatud võitluse vormi, kommunistid sellers
 aga "mahtilised ette ei valmistunud. Sellis oli mit-
 viga" ⁷¹ - tunnustas Socialistlikku Rahvapäarti lüüda
 Blas Roca partii VIII kongressil. (1960. a. augustis Havana-
 ras). Ja kuigi töölislaste enndajad võtsid osa ka per-
 tiadilühemest, kujutand "linnalised" valjastumised-
 stungid, boikotid, demonstratsioonid - vaid ulvanta-
 tud võitluse abistavat, kuid sejuures abistevad
 oia.

Põhiprobleemiks maal oli kahtlemata sclar
 maajuudus. Latifundiumite süsteemi liandus veel
 võrdvõimalise rendivõrre olemasolu. 54% majan-
 dite üldarvost kuulus igat lüüri rentnikeli.⁷² Ren-
 dimäärad olid sejuures väga kõrgid. 85% väikema-
 jandite omamist jndi rendina loovutama 30% oma-
 rissetulustest.⁷³ Talupoegi eksploatuund ka mitme-

⁷⁰ Ломе П., За экономии страны борьба против эксплуатации крестьян.
 Печено с Кудн. - Партинда режис, 1958, № 20, стр. 50.

⁷¹ VIII Народноарбери сриг, стр. 38.

⁷² Бнас Рокс, Оенотр сожнамума, стр. 42.

⁷³ Гамман, стр. 4.

suurimad ülesostjad, kaubitsejad ja spekulandid, kellele tuli loovutada saan odavamate hindadega.

Talupojad eland äärmiselt kehvades tingimustes. 1953.a. loenduse andmetel olid 75% talupoegade elamuist tehud palmionid ja muldpiirandaga (m. bohios), kus elas ligi 80% maa elanikest.⁷⁴ Kuiigi maaelanikele oli peamine liha, piima, muna ja juurvilja tootja, taaritas ta ne xda toidumüümakaalselt. Organisatsioon "Organización Católica Universitaria" poolt 1958.a. teostatud uuring näitas, et 91% talupoegadest ja põllumajandustöölitest omavad eurvaid keemataid armeid mitteüllaldanist toitumist. Ainult 4% neist taaritas toidum liha, 11,22% - piima; 14% põdenid tubakuu-loomi, 31% troopikaapalloomi; 44% polnud kunagi koolis näinud. Suga liivandus maapinnale na äärmise viletsus.⁷⁵

Eriuvast teistest vähearenenud maadest moodustunud kuuba uitas varamult põllumajandustöötajate amebitingud ja uhotalupoegade amebitrioonid, mullide juhkumisel puti võrdlust latifundistide ja uunde kaistlaste vastu. Suurt tähelepanu uunde organisatsioonide abistamises osutas kuuba Sobralistliku Rahvapartei.⁷⁶

Juna maapoliitikaat ja värdemaasmanuud

⁷⁴ Aruinda, p. 13.

⁷⁵ O'Brien, epp. 21.

⁷⁶ C. Aruappa, Agrarismo bonico u nacionaismo-obedogujismo gbricemo - "NMC", 1961, N° 4, epp. 66.

nägid aumat valjapäa su oma eluonant keh-
tita nona muutamises, ludes just nui robru
pinnas Fidel Castro ja tema kaaslaste poolt
2. detsembril 1956. a. alustatud selvestatud võit-
lusele tšarria vastu.

Tegelikult oli ne maantud grupi noviti reo-
lutioonäände, mida nüüd ühendas organisatsioon
„26. juuli liikumine“ („Movimiento del 26 de Julio“),
teinud katses ulva jõul muutada Batista
diktatuuri. Esimene katse 26. juulil 1953. a. (süt
ka organisatsiooni nimetus) ebaõnnestus, kuid juba
nui oli ilmne, et 26-aastane Fidel Castro ja ta
kaaslaste taotlused enamast nui võimuvahetus.
Tollal oma nohtus peetud katseasus entas
Fidel Castro üldjoontes programmi mille elluvi-
mist nad eda nonal oluanti püüdnud - vabade
valimiste nonaldamine, 1940. a. konstitutsiooni
taastamine, Kuuba majandusliku struktuuri muut-
mine, Kuuba-USA suhete reguleerimine, föölisliiku-
mine vabastamine muhkhalistide * kontrolli alt,
handlureform ning palnade fööstmise. See detuuli-
seemata program^{††} oli aluseks ka 1956. a. alus-
tatud võitlusele.

Vaatamata reale roodustavate asjadudele -
valitus ei suhtunud fööduusega partiaanisoldi

* Muhkhalist - Eusebio Mujali taolised valituse teenitused olivad anti-
ühingute tegelased

†† W. Barler, Entwicklung und Ergebnisse der kubanischen Revolution (1953-1960). -
Die Volksmassen - Gestalten der Geschichte, Berlin, 1962, S. 524.

teadmise Sierra Maestra mägedes, levisid arva-
 mund, et mägedes tegutsesid kas romantikud või kuul-
 suse tagaajajad või sün konservatiivsetega vaadituga
 grupp⁷⁸ - si omandanud partiaaniühikute erimeel
 aastal suurt ulatust. Vaatamata maa-elamü-
 konna abile kannaid vaid ühes provintsis tegut-
 sevad partiaaniühikud riisalt - 1958. a. alguses
 oli Castro ülemjuhatus all umbes 180 meest.⁷⁹
 Pöördepunkt saabus 1958. a. kevadel, mil väiku-
 tus gruppides jagunenud partiaaniühikud asunud
 võitlust juutama noogu ümgi territooriumil. Need
 alanud partiaaniühikute ümme kannu eelduses oli
 noogu ümgiis valitsev rahulolematuse Batista dik-
 tatuuriga. Kuubal oli teadmised revolutsioonilise
 situatsioon ja mingeis olukorras sai vana
 korraga uude efektiivselt võidelda revo-
 lüüsi.

⁷⁸ Ouguro Kaefro, Pim u bricfymentur 1961-1963 u, epp. 408-409.

⁷⁹ Ibid., epp. 392.

opositsioon), talupoegade võitlus maa eest, linna- ja maapolitikaadi õigivõitlus, patriarhaalsete olude tablisti võigutamised rahvavastase diktatuuri alustid. Rahulolematuse valitavas ulatus enamus lüüdi väljenduse Ministri Monrogo enmehu E.N. Portuondo demonstratiivse erumineus 1958.a. märtsi, kes nõudis vabade valimiste läbiviimist.⁸¹

Elanudraus kujunes diktatuurile na rahuvahelise oluvid - 1957-58.a. kumutati rahvamände oravotul diktatuurid Kolumbias ja Venetsueelas. Oma võõrni päästmiseks ebustus Batistá mõneks ajaks näilistt erui minna. 1958.a. märtsi kuulutati välja uued presidendivalimised, kus ametliku kandidaadina figureeris Batistá vastas kannupois Rivero Agüero. Kuuba rahvas oli aga Batistá tunnidega tuttar - ungi Fulgenzio Batistá y Zaldívar oli ametlikult Kuuba president 1940-44.a. ja 1952-st a., valitres ta faatiliselt oma káratáitjate abil presidenditoolis Kuubat juba alates 1934.a. Sestotta ei tunnistanud põhilised opositsioonijõud valimisi, mis oluvid tähendanud Batistá võõrni rälitamist.

Revolutsiooniline situatsiooni teise ja kolmanda tingimuse ilmnenust vaatlusine selmises peabimis.

Revolutsiooniline situatsiooni lähendum pidi eturutama nüüd subjentüvate faator. Revolutsioonist olid

⁸¹ Basler, S. 526

poolt 9. aprillil 1958. a. toime pandud putš Havana ninga opositsioonijõudude poolt ettevalmistatud üldstrelgi.

Selle ünnik-vahtastumise nurjumine xendis „26. juuli liikumine“ rasumpoolset tuba otustavalt loobuma xunitest võitlusmetoodikat. Oli selge, et diktatuuril on võimalin suutada vaid xigi opositsioonijõudude ühisti jupunguste tulemmel.

Kommunistid, kes enimestena olid teatanud oma tootumist „26. juuli liikumisele“, eitand kommuniste progarammi ühtsuseinde moodustamises, kes oli arutatud ka teiste opositsioonijõudude taotlusi. Programmis oli muuhulgas ette nähtud demokraatline vabaduste kindlustamist ja aare demokraatlikumist, abi osutamist töötutele, agraarreformi läbiviimist, rahvusliku tootmise arendamist ning xelli kaotamist valitsusametisist eest jst. Fidel Castro sõnade järgi oli Socialistliku Rahvapartii „arvame kumba partii, kes alati taprelt ja otsekohelelt teatas kehtiva uuna põhjalise muutmise vajadusest, sotsiaalsest ralest muutmisest.“⁸⁶ Kõvuti osavõetuga Fidel Castro väeraleadest moodustand kommunistid ja ka „Revolutsiooniline Direktoraat“ omi partiiarigruppi. 1958. a. oktoobris moodustati ametlikult Ühtne Rahvusarvme, kuhu kolme maamitud organisatsioonil korral kuulund ka teiste Pratiiti-vestaste jõudude esindajad, kes võtti enda juale uut otustava vahtastumise juhtimise.

85. Aore, epp. 55.

86. B. Topõarub, A. Kaurumun, epp. 102

Detsembri lõpul osutus Castro partisaanide
 oluona peenikes maal. 31. detsembril 1958. a. Ba-
 tisti põgen. Võimud püüdnud kaevata teised uu-
 sodaruse ennudajad. Moodustati valitsev kumbar, mis pün-
 di demagoogiaga rahvakulgi rahustada - erinõu, Bati-
 sti võimudammi, on ju saavutatud! Kõik võltus nüüd
 tõeliselt linnades - astub ta välja partisaanide
 lütlana või annab ta kumbari aega jõudude kogumiseks?

Kuuba kommunistid võidid oma võimude võimude.
 2. jaanuaril 1959. a. tuli proletariaat Karama ja kumbari lin-
 nade tervikule loorungiti all, milles avaldati tohutult suurelt
 ülestõusnute juhtide poolt moodustatud valitsus. Castro
 mämis hüügi: „Just tõeliselt ülestõusnute võimude
 võimude tegi lõpu kumbari plaanidele, mis loobid vü-
 manil momendil rahva võit kaevata tema võidu... Üld-
 stun andis võimude revolutsiooni võit. ⁸⁷ Võimude võimude di
 võitlani ka enimesus plebitsüdüus revolutsiooni võimude, kuna
 tema poolt oli 2 põlvit võimude - talupojad ja tõelised. Suga
 tuleb revolutsiooni juhtivate jõudude juhtida, 26. juuli
 võimude, „Sotsialistliku Rahvapartei ja ka „Revolutsiooni-
 listi Direktoraati,“ mis võitid oma võimude võimudest ni maal
 ni linnas. Niis, mitte võimude, vaid 2-3 parteid.

Sotsialistliku Rahvapartei VIII kongressil määrati ära kum-
 bar 1959. a. jaanuarirevolutsiooni võimude võimude:
 Esimene. Revolutsioon võitid tema võimude võimude

⁸⁷ Мухомов С., Направление революции на Кубе. — «Новый мир» 1961, № 3, стр. 27.

⁸⁸ VIII Конференция 1959, стр. 214-216.

arvuse tegevusele, kus 90% moodustavad talupojad ja põllumajandustöölised, 10% üliõpilased, intelligents ja teiste eluandete eundajad. Kuigi revolutsioon tuli n.ö. maalt linna, aitavad ühistourumise arvuse võitluse kaasa ka streigid, demonstratsioonid jt. võitlusevormid, mida kasutatakse linna ja maa elanikkond.

Ühistourumise arvuse tuue ja selle võit võimaldusi täielikult laiali saata onise sõjamašina, annades selle revolutsiooniliste relvastatud jõududega, keda juhtivad kumba rahva toelised eundajad. On ineloomulik, et kui vanas arvuses oli niigi privilegitud ohvitserkonnal võimalus tõusta teeritsemisel generalisimuse armaadini, siis uute relvastatud jõudude, keda vihatud sõna „sõjavägi“ arvusel nimetatatakse „Ühistourumise arvuse“ („Ejercito Rebelde“), kõrgeimas armaadis on major (comandante).

Teine. Revolutsioon ei püüdnud ainult ühistourumise isikute, parteide ja sõjamašina jõudude vahetamisega ühiskondliku juures, vaid lihvitudin uugu onise valitsusaparatuuri:

5. jaanuaril 1959. a. avaldatud valitsemise ühenduses märgiti, et president (Batista) on tagandatud, kongress laiali saadetud, kuburid, linnaguvad ja munitõrjapalkhõimud vallandatakse ja et uugu võim läheb Minutõrjete Nourogule ja apitõrjete püüandile. 5 poliitilist parteid, kes olid toetanud tiranniat, saadeti laiali.

8. jaanuaril 1959. a. anti tribunatide alla 1100 inimest, peamiselt sõjaväelased, kes olid süüdi määratud represseeritud tüdruku ajal. 483 neist mõisteti surma, ülejäänud suruatus tahtsagaduse vangi.⁸⁹ Keldari Antikommunistlike Represseeritud Biuro jt. taoliste organite tegutses. 3 kuus pandi surima seadus, mille põhjal vahituumetamine ei ooditud vallandada.

Vanad organid aruandati uutega. Nagu öeldud, läin noogu võim Ministri Nõuakogu ja ajutisele presidendile, keda kohamal ja provintides esindajad alles volitatud inimeste - esindajad.

Kolmas. Revolutsioon nõualdas võime puuest ühed alamid ja tei võimule teinud. Rõõg võim läns latifundistide, suhannaguarde, parameiti, liitumise võtjate jt. käest tõulisti, talupoegade, linna väikekodanluse ja rahvusliku kodanluse kätte.

V.g. Revunenaov mainib uute võimule tulnud alamidena tõulisi, talupoegi ja revolutsioonilist väikekodanlust⁹⁰, kuid koos nendega tulid võimule ka osa kinnakodanlust ja kinnise maavaldajad, kes ühel või teisel põhjusel polnud rahul tüdruku. Esimene valitus kooskõs kuulus nii väike- kui ka kinnakodanlust ning mõnime-kinnise maavaldajate esindajad.⁹¹ Uute võimuletulnud jõudude vahusel pidevalt muutus,

⁸⁹ Barler, S. 530.

⁹⁰ E. Pebyneraob, ep. 321.

⁹¹ O sobpurennoon no. no. no. na kyõc. - "MHC", 1959, №4, ep. 69.

millest lähemalt edaspidi.

Meljar. Koos Batista' ning teda toetanud klas-
side ja sotsiaalselt ühtidega kukutati revolutsiooni
käigus ka USA imperialismi ülendam kumbal.
USA imperialism sai Jaanuarirevolutsiooni tege-
likult rahvusvaheliseks lüüa-tema toetamine ja sõ-
jalise abi Batista'le osutus nullius ning kuigi Ba-
tista' paar päeva enne lõpliku mahhi pögenes,
ei õnnestunud tema asemel upitada uut kuu-
leat valitsust. Revolutsiooni käigus moodustatud
valitsus oli enamuse kumba ajaloos, keda ei rida-
nud mingid nõustused USA imperialismiga.

Mis puutub ashti järgmise Jaanuarirevolu-
tsiooni initsiatsiooni, siis V. G. Revurenkov läheb niis-
viimides mõnda⁹², millele juba juhtis tähelepanu.⁹³

Juul⁹⁴ 1959. a. juhtisid kumba kommunistid tähe-
lepanu omapärasele asjale - USA andis küll
abi Batista'le, kuid ulvatatud interventsiooni
à la Guatemala 1954 nad toime panna ei julgi-
nud.⁹⁴ Katsi 1958. a. augustis saata meijalavägi
kumbam lõppu sõjumeisiga ja kutsus üle veelgi
suuremad ameerika vastand meelolud. Sotsialist-
liku Rahvapartii Rahvusliku Komitee laendatud plu-
numil 1960. a. algul märgiti selgelt, et juba, mis
hoidis ära interventsiooni, oli sotsialistlik süsteem.⁹⁵

⁹² Революция, стр. 321.

⁹³ В. А. Аронзонский - В. Г. Революция. История и теория революции Америки в
новейшее время. - «Вопросы истории», 1965, № 2, стр. 150.

⁹⁴ Блас Рока, Куба: революция в грядущем, стр. 19.

⁹⁵ А. С. Кубинская революция разбившая и уничтожившая ПМС, 1960, № 6, стр. 69.

Kuna USA imperialismi ei saanud enam otsust
 agumisele toime panna, siis Kuuba revolutsioo-
 ni ajaloolisus tekitab Blas Roca ridade järgi
 on see, et ta, kajutas müüdi järgi imperialismi
 võimustumist ja meie rahvaste (jutt on Latiina-Ame-
 rika rahvastele-T.A.) vabaremise võimatumest imperialismi
 võidumist geograafilise läheduse tõttu USA-st, maade
 väimeest ja nende majandusliku nõrkuuse tõttu. ⁹⁶

Asjaolu, et Kuuba revolutsioon toimus ajal, mil
 jõudude vahendid maailmas on imperialismi kah-
 jurs, mil rahvused on sõjajärgelised tugevamad,
 on tähtsapaupühitud ka partiaamituumidest osa-
 võtjad. ⁹⁷ Järelikult tuleb seda lugeda jaama-
 revolutsiooni võimude vähenemiseks.

Kuubendas vähenemine ja ühtlasi üheks vee-
 rumaas Kuuba revolutsiooni saavutamist tuleb pi-
 dada ühtsust, mis tekitab võrge revolutsioonide
 organisatsioonide ja jõudude vahel, mis tekitab tü-
 rannia vastu püütavast võitlusest ja võitlusest uue-
 lutsiooni edasi viimise nimel. Ühtsuse tekkimise el-
 duntus olid, et Batista ja tema kliši vastand
 võitlusest võttis paitsus või aktiivsus vormis
 ova kogu rahvas ja suhteliselt võrge linna-ning
 maapolitikaalaste arv, nende kadumine ja võitlus-
 traditsioonid. ⁹⁸

⁹⁶ Blas Roca, "Kubini ajan püütavast võitlusest" - ПМС, 1961, №10, стр. 3.
⁹⁷ Fidel Castro kirjanduslik vt. B. B. Ponom, "Kubini ajan püütavast võitlusest", М. 1963, стр. 35;
 samuti Эрнесто Че Гевара, "Kubini ajan püütavast võitlusest" - Кудба.
 Усторико-этнографическое описание. Вступителное слово и введение, М. 1961, стр. 19.
⁹⁸ Blas Roca, "O kubini ajan püütavast võitlusest", стр. 6.

Tuleb mäanda, et 1959. a. jaanuaris astusid
 kõik klassid kumbal viia revolutsiooni pool-
 lel. Mordustati ühtse Rahvusliku Tööliseinde
 Jätkuaktovi komitee, kuhu kuulusid 7 partisiiri-
 liikumise tegelast, 3 kommunisti ja 5 uudealine
 parteidi esindajat. Aputres valituses haaranud
 aga juhtpositsioonid endi kätte rahvusliku ja
 vabemeadaluse. Tunnis omapärase kaminõõm-ühelt
 poolt valitus, kelle jaoks revolutsioon oli oma
 eluande tähtsuse - toomise nad võimude, si-
 xelt poolt ülestõusnute armee, kelle võidus rahi-
 vas nägi lootust oma eluaja parandamiseks.
 Võeldes aputre valitusega oli ülestõusnute ar-
 mee teovõimuna tunduvalt revolutsioonilise. Kumb
 oles rahvamaaride antumise, püüdis valituse mili-
 taaride neutraliseerimise "ettevõetud" sulgeda oma oht-
 lisse konkurenti kassamutuse. Kuid see manööver
 ei õnnestunud. Rahvamaaride suvel, kes olid huvit-
 tatud revolutsiooni arengust, arus 19. veebruaril
 1959. a. valituse juhi kohale ülestõusnute armee
 liidri Fidel Castro Ruz. 23. veebruaril 1959. a. uue
 Ministrite Nõuogu esimehe allkirjaga viia antud
 radum uue armee mordustamiseks märgitane, et üles-
 tõusnute armee ei jää võrre probleemide lahenda-
 misest, mis "põhjustavad meie maa talupoegade, vana-
 tute klasside ja töötajate raskust; ta võitlus ja kannal

voitlema sotsiaalse konna muutmisel, mahajäämuse
ja viletsuse lüüesümber... Tema lipukirjandus saab
agraniform...⁹⁹ Suga oli ära määratud suund uuo-
lutiooni süvendamine. Loomulikult kerkis üles küsimus,
kudas ja millistele jõududele toetudes kasatsetakse
seda teha? Millise poole poole võtab kuuba tööliselar-
ni avangard - Sotsialistliku Rahvapartei - valituse rüh-
tus, kus ta pole enndatud?

On mõeldud, et jaanuarivolutsiooni võidu
järel kogu uolm uolutsiooni juhtivad organisat-
iooni - Sotsialistliku Rahvapartei, "26. juuli
liikumine" ja "Revolutsiooniline Direktoraat"
ei aranda ühtki oma uude arvukusega
üle tuumpana, vaid ühinevad loomugi, alla
"Kartta ja edasi arendada uolutsiooni!" Sõnes
Fidel Castro arvukusega valitusepühi kohale
teunis ualme võimalus valituse kasutamiseks
uolutsioonilisteks ümbraujandusteks. Sotsialistliku
Rahvapartei debarreeris, et ta "toetab ja kasutab
valitust ning samal ajal astub välja tema
koosseisu muutmise eest, et uolutsiooni plattistid*
ja need, kes püüavad püüendada või muuta tema
kõnni, uouab töötajate erindajate, nende hulgas
ka uuguti lüüesümber valituse koosseisu."¹⁰⁰ Kom-
munistid juhtisid ka tähelepanu, et uolutsiooni

⁹⁹ Paganobus H.H., Kyda: uouu uouu, epp. 85.

* Plattist - USA imperialismiga uouu uouu püüendades kuuba uouu.

¹⁰⁰ B. Pona, Kyda: uouu uouu 6 uouu, epp. 22.

kaitsmisuus imperialismi eest. tuleb ta muuta
vulgi antiimperialistlikumaks, vulgi rahvalikumaks,
demokraatlikumaks.¹⁰¹

Fidel Castro juhtimisel olid valitavas aias
lahendama need ülesanded, mis seisis „partido-
filii ja demokraatia, rahvalik-vabastuslik ja
agrarise, rahvaliku ja progumuse revolutsiooni
eest“, nagu seda defineeriti Sobralistliku Rahva-
partii VIII kongressil.¹⁰²

Revolutsiooni esimese aasta, „Vabaremiantsi“,
tähtsamaks sammuks oli 17. mail 1959. a. agrar-
reformi väljakuulutamise, mida Sobralistliku Rah-
vapartii initsiatsioonist kui „struktuurset, radikaal-
set sammu revolutsiooni arenemise protsessis.“¹⁰³

Revolutsioonilised jõud olid maanülemine la-
hundamist kõrgel ajal pidanud. Selle eeldus
näitus on partiidamõelduse näitus 10. oktoobril
1958. a. Siena-Maestras välja antud seadus N:3,
mille põhjal kõik lüüsi ümbrused, kellede maa-
valdus oli väiksem kui 5 caballerot*, kuul-
utati selle maa omanikeks. Päris jaamaarevo-
lutsiooni võitu alustati kõrgel maal korjandust
põllumajanduse tarime tõstmisega. Cienciai Navarra

101 Blas Roca, Narrognaja revolutsion, str. 72.

102 VIII Nacionalnoy sobor, str. 214.

103 Comandante A. Kuba: voz osvobodzeniya, str. 62.

* 1 caballerot = 13,43 ha.

elanine väestudega etchi üle 1000 traktori, kom-
baini ja muu põllutööriista.¹⁰⁴ Ootustavaks uu-
purs aga kahes etapis toimuv agrareform.
I etapil (mai-detsember 1959.a.) lähtuti sellest, et
maomaaüksus on see, kus seda haub. Jagati rätja ü-
gimaad ja Batista' poolhoidjatelt konfiskeeritud
maad suurtükiga, et iga talupoeg saaks vähemalt
elatusmääramini - 2 caballeerot. Seli puudusel
oli umbes 30000 talupoega omanikutunnistuse
maale. Agrareformi II etapil, mis algas „Agrare-
reformi-aastal” - 1960.a., esmapileeriti valimaistele
kompanidele ja latifundistidele kuuluvad maad. Oli
ette nähtud, et ühe maaüksuse nunde maade eest kom-
pensatsioon viiakse vastu näol, mis kuni 20
aasta jooksul ja millest maksab 4,5% aastas.

Agrareformiga hävitati latifundium-maa
ülemäärane, mida ühe ühe rööp omada, kuulutati
30 caballeerot. Suururoo ja ühe kasvatamise
suurlatifundiume seppuris ei tunneldatud, vaid
süü arsti organiseeruma kooperatiivi. Endised loo-
manavatused, metsanduse ja muud faunid muudeti
agrarereformiga ühtlaseks ^{riiklike} majanditena. Suga toi-
mus agrareform kahes suunas - üle 2 miljonit
talupoja varustati maaga ja moodustati 620
kooperatiivi ning üle 300 rahvamajandi, kus maa,

104 Kauranen A. H., Kyda-guonopajunenot pibouuunouuot soogyapoto. -
„Cobijerot soogyapoto u upato”, 1960, № 9, epp. 55.

tootmisvahendid ja toodang kuuluvad riigile. Riig-
like majandite kaitse võrreldes muudugi maapro-
letavaadi olemasolu, millel puudub maa-vaomandi tun-
nus. Nagu edaspidi näeme, onkus kooperatiivide loomise kuu-
ba tingimustes tegelikult „sammus tagasi“ ja ka need
muudeti ümber riiklikuks rahvamajandituseks.

Reformiga toimunud muudatused aitab parema
ultraati saada maa jagamiseks kummal 1961.a., millal
aqaaniform oli põhiliselt ellu viidud.

Maavaldamise tüüp	Maa suurus	%-des
1. Rahvamajandid ja kooperatiivid	3 816 100 ha	41%
2. Talupojad, kes valdavad äärmiselt vähemalt maad ja on ühendunud Väikemaatrahajate Rahvusliku Amot- natsiooniga (ANAP).	3 544 900 ha	39%
3. 5-30 caballeeno suurusel majandid.	1 814 400 ha	20%

Kuigi 1961.a. kuulub riiklikult 41% kasutatavast maast, toi maa jagamine
talupoegadele laius maa revolutsiooni poole,
nagu märgiti Socialistliku Rahvapartei juhataja
avalduses. „Maa saanud talupojad kaitsvad re-
volutsiooni võtgi oma jõududega, lojuri...“¹⁰⁶

Kogu kumba rahva suhtumist revolutsiooni-
like valituse sammudele näitand kujunalt ajalike
„Bohemia“ poolt läbi viidud uingimistluse. 1959.a. veebruaris
oli valituse sammude poolt 78,31% küsitlusest ja vasku
0,11%. Sama aasta juunis oli poolt peba 91,17%.¹⁰⁷

105 Благ Рокс, Новои эпар, стр. 5.

106 В. Яковлев, Аграрная реформа на Кубе. — «МХС», 1959, N: 8, стр. 117.

107 Пазыродов Н. Н., Кубанская революция, стр. 83.

Tegelikult osutus agrareformi väljakuulutamise ja elluviimise omaette mitteminimis revolutsiooni poole ja vastu jõudude väljasdegitamiseks. Näiline ümmul, mis jaanuaris valitus võrgi opositsiooniliste jõudude vahel, pühurus nunnid põrmus.

Selle 8,83% hulka, kes ei toetanud valitsemispolitikat, kuulusid eelkõige kohalikud ja välismaised latifundistid, kes agrareformi nälgus liividele kui ulas. Reformi läbiviimisel ilmus, et latifundistide omanikus oli ka osa tööstusvõimadusest - riigivõimaduse- ja kastiulettootete omanikus. Reform oli oma teatavusega muutunud ka nende maavaldajate vastu, kes võltsimata maa suurusel territooriumid ja välja (maa laenuvõtteid nende omandis, kes seda harrasid), kompromisside ja liigamöördjate vastu (nunnid oli võimale meeldi saada Agrareformi Rahvusliku Instituudi-INRA* -naudu), samuti suunaubitsjate -importijate ja USA põllumajandusliku kompaniide vastu (ühisvõimaduse sentsis võeti nunnid kumba vaastamiseks omaenda põllumajandussaadustega). Kõik need jõud astuvad nunnid välja revolutsiooni vastu. Selle tuleks osa kumba elamissoost selja taga xixi aga OSA imperialism, sest tova latifundistide puhta oli ühtlasi loogilis ka tema vastu. Kontrevolutsioon annis palatungile

* INRA - Instituto Nacional de la Reforma Agraria - riigivõimadusest agrareformi läbiviimiseks ja põllumajanduse arendamiseks mõeldud ühiskondlik organisatsioon.

12. juuni 1959.a. - antuvad tagasi 5 minutit, kes pole nõus valitsemis agraarrevolutsiooniga.

2. juulil 1959.a. - paljastatakse vandenõu Fidel Castro vastu.

8. juuli 1959.a. - rüüab ja põgusab Kuuba shujadude ülemjuhataja major Pedro Luis Diaz...

Kuid vandenõud loetakse ü tärnu, valitsemis tavadatuse revolutsioonile utavate inimetega ja revolutsiooniline valitus läheb ise palitungsle-
pendendi Uruutia armele, millele kontrevolutsioon-
pani võtke suuremaid lootusi, määrati 17. juulil
1959.a. ümberpanu "26. juuli liikumise" tegelane Osval-
do Dorticos Touado. See samas vür põlvirelt
loputi valitsemis revolutsiooniline protsess, mis
algas Fidel Castro asumisega Ministri Nourogu
enimke kohale. Võimu küsimus oli lõplikult la-
hendatud revolutsiooni kasuks.

Revolutsiooniline valitus tegi palju ära ka
linnatöötajate olukorra parandamiseks. Enimuse suu-
muna alandati korterite 30-50% võrra, mis paran-
das 70000 elaniku olukorda.¹⁰⁸ Edasi tutvustati Bati-
ta valitsemis postit "Compania Cubana de Telefonos"
antud kontseptsioon, mille põhjal vämmare nõrgendas te-
lefoni kasutamise tasu¹⁰⁹ enam kui 100%. Siuliselt
se tekkis enimest konfliktid USA monopolidiga.

¹⁰⁸ Kaurimaa A.H., Kyda-guonpajunenoe, epp. 59.

¹⁰⁹ Obozren, epp. 33.

Augustis ^{1959.a} alandati 30% võna elektrenergia kaan-
tamise taunet, mis ei ole ühed kõrgemad maailmas.
Reaktioon revolutsioonilise valituse sellele san-
mule oli juba ulgelmelise - kompanii "American
and Foreign Power" katkestas lepingu 15 miljonit
dollarit paigutamist uute energiaettevõtete ehitu-
mises. ¹¹⁰

Tõoteti madalapalgalite töölite taru. Kui 1958.a.
manti töölitele üldse 722 990 000 punit, siis 1959.a.
oli paljude kogumuma 1 055 538 600 punit. ¹¹¹
1959.a. ehitati ja anti taru uuba töötajale
9300 korterit. ¹¹² Tänu revolutsioonilise valituse
poolt antud sammude kindlustati tööga eni-
mend kolmel aastal 496 900 inimest, kellest 300 300
olid töötut ja 196 600 uus tööjuline kontingent
põlvkond. Töötute arv vähenes 23,4%-lt 8,9%-le. ¹¹³

Sõjas revolutsiooni arenguga kasvab tundu-
valt töölinlaste kui arvama elani oratohit-
us rügi. elu. Seda mõisteti hästi ka "26. juuli
lõuunise lühid." "Te olite ühtsusega armu u-
volutsiooni margusel etapil - ¹¹⁴ pöördus töölite
poolt Fidel Castro. Sellist, millel maadal töölinlaste
tunnatub oma ora, võltub elandige revolutsiooni
lüharaamire või võit. ¹¹⁵ Samas rõhutas Castro, et

¹¹⁰ Europan, epp. 107.

¹¹¹ Ф. Кастро, Пери и борец коммунизма, М. 1960, epp. 354.

¹¹² Вачибаев В., Кыда: гба рого доподо и нодиг. - "МХС", 1961, №1, epp. 149.

¹¹³ Флт. Гелман, epp. 9. j. j. j.

¹¹⁴ Ф. Кастро, Пери и борец коммунизма, М. 1960, epp. 187.

¹¹⁵ Ibid., epp. 163.

„meie võitlus pole ainult tööliste ega ainult talupoegade võitlus; see on ühtne võitlus ja talupoegade ühine võitlus.“¹¹⁶ Kodanlus tegi rõhu allena, et mitte lasta teha võitmatul tööliste-talupoegade liidul. Süüsi oli neid selles aidanud töölisalarni lohtatus.

Kuigi jaanuarirevolutsioon pühkis murema Mujali ja tema käsilased, õnnestus kodanlase valitsusel (Miso Cardona valitus-jaanuarirebruar 1959.a.) vältida ametühingute kiret revolutsioonivastast. 20. jaanuaril 1959.a. välja antud seadusega N-22 nähti ette kõigi ametühingute ametkohtade täitmise ülaltpoolt. Tulub märkida, et töministri portfelli õnnestus kodanlase säilitada uuri novembri 1959.a., millisel ajavahemikul võidavalt provotseeriti konflikte ametühingute ja riiklike ettevõtete administratsioonide vahel (erimustena riiklike ettevõtete juhid Batistalt ja tema lähikondlastelt konfideentsed ettevõtted). Uuesti kutsi välja antikommunismi loomung, püüti õhutada vaenu katoliiklaste ja kommunistide vahel, millel eelist agavast üles näitas katoliiku usku.

Juba 1959.a. algul seadsid kommunistid Blas Roca sonade järgi ülesandeks võidelda selle eest, et „töölised, ametühingute föderatsioonid ja KTK tunn-

¹¹⁶Ф. Кагро, Рун и бюргерство, М. 1960, стр. 164.

tannid oma vastutust ajalooliselt revolutsioonilise
 ühiskondliku jona.¹¹⁷ Kommunistide poolt tehtud
 agitatsioon ja propaganda revolutsioonilise kad-
 linnuse tõstmiseks põlvnud asjata.

20. oktoobril 1959. a. tõstis mässu Camaguey
 provintsi valgu rajavägede juhataja Matos, sün-
 distades Fidel Castro kommunistide liiguse soo-
 rimeks. Mäss kulle üürski linnaülest, kuu'd s'ida ägi-
 damas läis propaganda „kolmanda tee“, mitte-ka-
 pitalistliku ja mitte-sotsialistliku, kasuks.

Sellises olukorras toimus 1959. a. novembris Ha-
 vanna Kumba Töötajate Konföderatsiooni I kongress,
 kus oli esindatud 1,5 miljonit ametitöötajat liigist.
 Kongressil puhus äge võitlus parem- ja vasem-
 poolseti vahel juhtkonna valimisel, mis lõppes
 muhkalistide eemaldamisega ja KTK valgaar-
 tumisega sepaatistlikult ametitöötajate koondi-
 sest ORIT.* Kongress kritiseeris heas revolutsioonilise
 valitsemise tegevus ja rääkis vastu õiguse, mille
 põhjal töölised andsid 4% oma palgast majan-
 duse arendamise fondi; samuti õigustati loobuda
 streikidest. Nii I kongressi otsustel oli morman-
 gule suhtes revolutsiooni suhtes, sest nagu
 välendas Fidel Castro — „Töölise lahkendas Kumba
 saatus.“¹¹⁸

117) Isaac Pona, Kyda: pobouvanie 6 gneptim, str. 23.

* ORIT — Organización Regional Interamericana de Trabajadores — USA parempool-
 seti ametitöötajate liidrite eestvedamisel korraldatud Ameerika mandrit
 hõlmav ametitöötajate koondis, mida vertandati USA-i.

118) Basler, S. 541. järgi

Nagu nägime, astund revolutsiooni poole 1959. a. lõpus mõlemad põhilarnid - töölised ja talupojad.

Resolutsioonis „Praegused oluolused, kodumaa ja revolutsiooni rahvusliku arengust ja kaitsust,“ mis võeti vastu Socialistliku Rahvapära Rahvusliku Komitee laendatud pleenumil 1960. a. märtsis, märgiti kolme ineloomustavat joont astud revolutsioonilise protsessi etapil:

- 1) revolutsiooni arenemine ja süvenemine, mis on kõige ineloomulikum kogu praeguse situatsioonis;
- 2) revolutsiooni vaevalise arenguvõime kasv;
- 3) edasine purjooni välgumajumine revolutsiooni ja kontrevolutsiooni laagrite vahel ja jätkuv rotatsioonide joudude polaratsioon. Arvestades seda, et tõsisemad alamklassid seisavad alles es, kuulutas pleenum 1960. aasta „revolutsioonilise teadlikkuse ja partei nurg maride marksistlik-leninliku ideoloogilise tarime tõstmise aastaks.“¹¹⁹ 1960. a. majunemi tõrimeis alamklasside aastaks, kusjuures see kuubal omandas rahvusvahelise ilme.

1959. a. augustis alustas USA imperialism avalikku võitlust Kuuba revolutsiooniga. Algul tehti seda kahes suunas - viemist kontrevolutsiooni kaotades ja samal ajal taotleki Ameerika Riikide

¹¹⁹ A.C., Kõrgema rahvusliku, стр. 68, 70.

Organisatsioonilt* õigust vahetuks saada Kuuba sise-
 arengusse. Kuubani suund ei toimunud edu. 1959. a. septem-
 beris alustasid USA lennukitel sõitvad Kuuba konti-
 nentalistid õhuvõimade Kuuba linnadele
 ja ettevõtetele, sündasid polema suhuvõimade.
 Selle järel kannas aeglaselt lahti koduma ma-
 jandusliku blokaad. 1959. a. novembris lõpetasid USA
 kompaniid nafta ümbertöötlemise Kuubal. Mõni
 kuu hiljem lõpetasid ameeriklased üldse nafta
 sisseveo Kuubal, mille tagajärjel tekkis teine kri-
 sisprobleem. Kuuba valitsus pöördus abipalvoga
 Nõunogude Liidu poole, kes ümberastas Kuuba ma-
 jandusliku vajaliku naftahulgaga. 1960. a. veebruaris
 kirjutasid Nõunogude Liidu ja Kuubale sõltumatu
 Nõunogude Liit andis Kuubale umbes 100 miljonit
 dollari väärtuses. Septembris nähti ette uue nafta-
 ümbertöötlemise tehase rajamist võimsusega 2 mil-
 joni tonni aastas, samuti oli Nõunogude Liit
 valmis ostma iga aasta 1 miljonit tonni Kuuba
 suhru. Need ettevalmistused nõuavad
 laenuid jaagi turduvalt tänu... USA valitsuse
 poliitika.

1960. a. suvel alustas president Eisenhoweri
 valitsus laialdaselt majanduslikku agumõõni Kuuba
 vastu võttes kõigi turduvõimade hants-suhru-
 tööt-

* Ameerika Riikide Organisatsioon - La Organización de Estados Americanos -
 OEA - 1948. a. Bogotá's loodud Ameerika riikide (v.a. Kanada) ühendus orga-
 nisatsioon, mida tugustab riik-USA - Kanada oma majandusliku, poliitilise,
 majalis-strateegilise ja ideoloogilise domineerimise vahenditega Ameerikas.

minis. 6. puulol 1959. a. loobus ühendriikide valit-
nus 856000 tonni kuuba suhnuu ostmisest.

Jällegi tuli appi sotsialistliku riiksem. Nounogu-
di Liit ja Hiina Rahvarepublika teatavad vaha-
valt 700000 (lisas uluvali uuhustusele) ja 500000
tonni kuuba suhnuu ostmisest. Nounogudi Liidust
kujuvus uus kuuba tahhamaid suhnuuimportijaid.
1960. a. ostis NSVD Liit 1,7 miljonit tonni, 1961. a. 3,3
miljonit tonni ja 1962. a. 2,5 miljonit tonni kuuba
suhnuu.¹²⁰ Tüüsed sotsialistlikud riigid - Tšehhoslo-
vaania, Rumeenia, Ungari - andsid kuubale puua-
ajalist mudati. Majandusliku aostõu teemise
fotta kaasas uirusti sotsialistlike maade osatähit-
sus kuuba kaubavahetus, seda loomulikult
tänu USA. uemalejäämisele.

Kuuba kaubavahetuse jagunemine %des 1960-61. a.

Kaubanduspartnerid	Export		Import	
	1960. a.	1961. a.	1960. a.	1961. a.
Sotsialistlike leui riigid	24,4	79,7	0,3	86,1
USA	52,8	4,6	67,9	1,1
Mund	22,8	20,7	31,9	12,8 ¹²¹

28. aprillil 1963. a. Moskvas Panand vatjanul peetud
konis hindas Fidel Castro järgmiselt müi poolt tollal
artud abi: „Kui poleis eusisteendum Nounogudi Liit-
tu, poleis imperialistidel tawitsenud haaratagi uhoi.

¹²⁰ П. Савин, Чаму эканоміка наша суважна кривая і парубуе ітэ.-
„Вісник Радянскага народу“, 1963, №4, с. 10.

¹²¹ Кухарук, с. 19.

Nad olusid lämmatanud revolutsiooni nälgaga, nad olusid liivideunud ta ainult majandusliku blokaadi abil.¹²²

Ulusliku koostöö sotsialismi maadega oli USA majandusliku agendiooni üheks tulemusena, teine tulemus oli paratamatult USA monopolidele kuuluvate ettevõtete, seepärast aga võrgu tootmise nationaliseerimine Kuubal.

Juhtivate kontroolide hõivamine Kuuba tootmis, transpordis, kaubanduses ja rahanduses ei läinud revolutsiooniline valitsus kohe nationaliseerimise teel mööda, vaid võttis kontrolli ettevõtete ja asutuste tegevuse üle. Seega USA valitsuse majandusliku agendooni ja USA monopolidele kuuluvate ettevõtete suhteline nõudluse sabotseerimisega ("Nicarao Nickel Co", "American Metal Co", "Moab Bay Mining Co" jt.) keeras paratamatult üles uurimise nende nationaliseerimisest.

Vastusena USA valitsuse sammule 6. juulil 1960. võttis Kuuba Ministrite Nõukogu vastu otsuse, mille põhjal vabariigi presidendil ja valitsuse juhil oli õigus nationaliseerida ameeriklastele kuuluvad ettevõtted ja need ettevõtted, kus domineeris USA kapital. Nationaliseerimisel püüdi silmas võtta ka kompaniiooni määrimist, seades selle sõltuvusse USA

¹²² Ilpabga, 29 august, 1963.

poolt ühela kumma järgi ostetud kumma rahva
hulgast.¹²³ Selle seaduse põhjal nationaliseeriti kum-
ba Ministrite Nõukogu 6. augustil 1960. a. välja antud
dekreediga ametialastele kuuluvad 36 suhkru tehast,
2 naftatehast, "Compañía Cubana de Electricidad," "Com-
pañía Cubana de Telefonos" jt. ettevõtteid koguväärtuses
500 miljonit dollarit. Mullused väärnõud kummi vahit-
suse eest näitab arjapöör, et määratud 36 suhkru tehast
andis 1959. a. 36,74% kumma suhkru tootangust.¹²⁴

Samal ajal võttis USA kongress vastu otsuse lõpetada
abiandmine rüü ühisedele, mis alustavad kummat
relvade või majandusliku ali rüü. 29. augustil 1960. a.
õnustas USA-l saavutada Ameerika Riikide Organi-
satsioon (OEA) nr. San Jose deklaratsiooni vastuvõtmi-
ne, mis mõisteti kumma kumma vahituse teguriks.

2. septembril 1960. a. võttis miljoniline rahvahulk
Havanna José Martí väljakuulvõtte vastu Esimese Havan-
na deklaratsiooni, mis järeleandumata kuulutati välja
talupoegade õigus maale, töötute õigus oma tööviljale,
õigus hõimule ja tööle, rahvaste ja rahvade ühedi-
guslikkus, naiste võrdõiguslikkus meestega, ühised
õigus sotsialistidele,¹²⁵ s.o. kuulutati lõpp igasugu-
le imperialistlikule.

Samal ajal keelas USA kongress kummale autode

123 Погосович, стр. 32.

124 VIII Конференция стран, стр. 116.

125 Фигура Кастро, Рев и строительство, М. 1960, стр. 572-573.

ja maksate viisus. Ameerika Riikide Organisatsioon
 nõudmaks 1960. a. septembris Bogotás ühendamise
 ameeriklastele rahu näri aroeti õrendamiseks kumbaga.
 Siis ründasid ameeriklased Guatemala, Nicaragua,
 Paraguay, Haiti, Salvadori, Peru, Honduras ja
 Dominikaani Vabariigi dollari valitsusi katkestama
 diplomaatilised suhted kumbaga. ^{x) viide?}

17. septembril 1960. a. rahionaliseeris kumba valit-
 sus kõik Ameerika pangad, mis tegutsesid kumbal. ^{viide?}
 USA monopolidele kuuluvate ettevõtete ja pankade
 rahionaliseerimise järel, millele lisandis juba va-
 rum rahionaliseeritud Bogotá ja tema poolhooldja-
 tele kuulunud omand, muutus riiklik sektor Kumba
 majanduses domineerivaks. ^{y) viide?} Riiklik-kooperatiivne sektor
 põllumajanduses võib teostada veel suuremat
 tööstust vajaliku tootmisega. Kõik see
 loi üldised rahvamajanduse ühtsuse planeerimise.
 Kuidas suhtus kumba tööstus ja kaubanduslik
 kodanlus valituse sammudesse ja kavatsustesse?

Elektri- ja telefonikompaniide, naftatööstuste ja
 USA pankade rahionaliseerimisega oli kodanlus
 igati nõus, sest energia, kütus ja sidetehnikas ota-
 vamaus muutumise oli selle loomuliku kasuliku.
 Kuidas valitus rahionaliseeris suhkuritööstust ja
 teised suured tööstus- ja kaubandusettevõtted, nägi
 kodanlus sellis ohtu oma elamiskuludele ja alus-

tas majandusliku võitluse evolutsiooni vastu. Ainsam väljapääsuks oluonant evolutsioonilisel valitruud oli võtta ära tootmisvahendid kodanluse näest, kus kontrevolutionääridest muutuvad tegelikult rahvuslmeus üljatus, sest nende tegorus on veri ühend-
nünde vendl.

13. oktoobril 1960. a. andis Kuuba valitrus demuudi 381 rahvuslikule kodanlusele kuulura töotrus, trans-
pordi- ja naubandimeetvotte nationaliseerimiseu. Selli samnuga läis sügi nälli muuhulgas 105 rehuute-
hant, 3 kummatkant, 6 metallurgikant, 61 tekstiilivabu-
kut. Samal päeval nationaliseeriti ka kõik üljääruud pangad, välja arvatud 2 Kanada panna - "Royal Bank of Canada" ja "Bank of Nova Scotia", arvestades Kanada valitruu suhtumist Kuubasse.¹²⁶ Selliga mügrutati velduud alla Kuuba valitruu valmisolekust arvestada teisti nünde huvid.

Valges Majas jätus aga mõttetuti majanduslike sanatsioonide otirimine, millede, uoosimis oli 19. oktoob-
ril 1960. a. iganuguse väljaveo uelamine Kuubale. Faktiliselt tahudas see majandusliku sõja uu-
lutamist.

Vastuueus sellile nationaliseerimis Kuuba valitruu 24. oktoobril 1960. a. üljääruud 165 ammuu-
klastele muuhuud etvotte

4. jaanuaril 1961. a. viis Ameeuua Ühendnünde

¹²⁶ Антонис Угурсе Хунесе, Пренгдимаа Күдä. Угопорисеени Орепк, М. 1963, стр. 58-59.

valitsuse oma majandusliku agendoni välgia diplomaatiliste suhete katkestamine Kumbaga. Müüdsust puale eraldas 180-miljonilise Ameerika Ühendriikide rahva huve 180 kilomeetri raugul asuvad Kumbas Euroopa ~~pr~~ väikeuigi Šveitsi suusaadid. ^{A) viide?}

USA valitsuse poolt diktseitud tempos läbi viidud USA monopolidele, seipäel ka Kumba kodanusele muulurate pannaide ja suutõotuse nationaliseerimise tulemusena läin 1960. a. lõpus Kumbal uigi värsutusse 80% tööstustoodangust. ¹²⁷ Siuliselt tähendas see Kumba revolutsiooni antie mist uude, kõrgema arengu etappi.

Agraarreformi elluviimine ja suutõotuse nationaliseerimise loid uue eeldused rahva- majanduse plaanipärase arendamise, mille esmärgis oli elanikkonna kaevate vajaduste rahuldamine uue ostu- ja müügi suuremisega, tööstuse kaunistamine vajaliku tootmisega, samuti ekspordis mineva toodangu hulga suurendamine. ¹²⁸ Edasi võeti nationaliseerimisega pind kontrolli revolutsiooni tegevumise. Kodanluse põgenemise Kumbast ainult kindlast revolutsiooni. Ajaleht "Noticias de Hoy" kirjutab, et kui USA kompanide nationaliseerimine tähendas lõppu Kumba enghua- teerimisele Ameerika Ühendriikide poolt, siis suur-

¹²⁷ Rogozovskij, sff. 33.

¹²⁸ Gersbman, sff. 12-13.

rodanlusele kuulunud riigitali ülemineu rügi
 käsutusse tähendas aluse rajamist inimese enesplua-
 teerimise inimese poolt liivideerimiseks.¹²⁹ Ja lõpuks
 fant, et 80% töölitust ja teenikejatist kannas
 töötamast vastimanteli ja kuuba enespluataatvii-
 tile,¹³⁰ saadis müüd ise tööstuse, transpordi ja pan-
 nade puumeestus, tähendas uut moodi ühinnuse
 paigutamist töötinlasi osavõetust revolutsioonis.
 Töötinlasi luit talunahva ja tüsti töötavate mar-
 videga oli müüd rajatud ühnlale majanduslusele
 alusele.

Seega lahvudati kuubal küüsti revolutsiooni
 demokraatliku etapi üterandis ja loodi samaaegselt
 vajalikud materiaalsed tingimused ütemineus prog-
 ramüvsemaie ühinnonnavormile.

16. aprillil 1961. a. kuulutas kuuba revolutsiooni
 juht Fidel Castro Riiz jöduhunnit: „Seltsimehed tööli-
 ud ja talupojad, meie revolutsioon on sozialistlik, demo-
 maatlik osatute revolutsioon, mille toostavad osatud
 osatute nimel. Selle eest me oleme valmis andma oma
 elu!“¹³¹ Järgmisel päeval panid Amüüna ühünd-
 rügid forme avaliku kallalitungi sooviaämele
 kuuba Vabariigi Blas Roca kirjutab nende päevade
 kohta: „... meie sõdunud launud lahvungusse, olles täp-
 selt teadlunud, et nad lahvavad vud valama ja elu ohu-“

129 М. А. Сердубовская, Становление коммунистического движения, стр. 48-49.

130 Blas Roca, Новои этап, стр. 7.

131 Фигуло Кастро, Риз и ботыгунения. 1961-1963 г., М. 1963, стр. 38.

dama oma kodumaaga sõltumatusel ja teeriklikkuse
nimel, kuuba rahva õiguse eest ise määrata oma
tuleviku, sotsialismi ideede nimel, mis maal inimese eu-
pluatsiooni inimese poolt lihvitud nimel. Võit
Playa Giróni saavutati otselt ja avalikult sotsialis-
mi nimel.¹³²

Kas lugeda Kuuba revolutsiooni sotsialistlikuks
ülevõtmise daatumiks 1961.a. aprilli¹³³?

Kuid Blas Roca märgib: „Revolutsiooni sotsialistliku
isloomu väljakuulutamise onuks võimalikuks tõi
meie maal juba kehtinud sotsiaal-majandusliku am-
bunonalduse, meie rahva revolutsioonilise, poliitilise
traditsiooni teinud tohutu töö, aga samuti teinud
edusammudele revolutsiooniliste jõudude ühtlõpmi-
st.“¹³⁴ Fidel Castro täpsustab aja: „Tema (Kuuba revol-
utsioon - I.A.) oli sotsialistliku rahva tahteväljendus ja
kehtinud püüdlustes, mis võimane formuleeris Havanna
deklaratsiooni. Ta muutus lõplikult sotsialistlikuks
sotsiaal-majanduslikes vormingutes, mis ta muutis kogu
rahva kollektiivseks omandiks suharetitööst, kumid
vabrikud, kumid kauplused, kaevandused, transpordi, pan-
gad jne.“¹³⁵

Suga on revolutsiooni sotsialistlikuks ülevõtmise
daatumiks mitte 1961.a. aprill, vaid 1960.a. sügis, oktoober.

132 Blas Roca, Nõuvis ajak, str. 2.

133 Pozdnyuzin, str. 41; P.A. Lanova, Obyektivnõi i gosudarstvennõi spon-
Kubinskoj revjuznik, Izdatelstvo Sapuzobskogo universiteta, 1963, str. 5, 12.

134 Blas Roca, Osnovy sotsializma, str. 7.

135 Vt. M. I. Mokhaub, Slavnõi jubilei osrova Svobozoz. - „Voprosy i storija
KPCC“, 1964, № 1, str. 66.

III PEATÜKK

Sotsialismi üleshitamine Kuubal 1961-1965.a.

Siin on uudevalt rõhutatud, et kapitalis-
milt sotsialismile ülemine annab tehutu poliitilisi
ja majanduslike organiseerimise võimude mitmu-
kusime, et iga rahvas annab omajärga sellele või
teisele demokraatia vormi; mis aga oma result on
üks - proletariaadi diktatuur.

Sotsialismi üleshitamine üldab poliitilist
juhtimist marksistlik-leninliku tüüpi partei poolt.
Sotsialistlikule arengutele enamusega ümari Kuu-
bal üles vajadus teoliselami ja tema liitlasi ühen-
dava poliitilise manipantii järel, sest nagu nämmi
Fidel Castro: „Revolutsiooni on võimalik edasi
vüa ilma tugiva, dissiplineentud revolutsioonilise
organisaatsioonita.“¹³⁶

Oma seisuses arengus oli Kuuba revolutsioon
toetunud revolutsioonilise valitsuse ümber koos-
dunud kolmele organisatsioonilisele - „26. juuli lii-
tumine“, Sotsialistlik Rahvapartei ja „Revolutsioo-
niline Direktoraat“. Märgitud organisatsioonide vahel

¹³⁶ Эрик Баррера, Спрингсфилдский рабочий союзник коммунистической революции
на Кубе (По материалам партийной утвари Кубы). - „ПМС“, 1963, N=12, стр. 60.

oli juba võitluse käigus türanuaga teinud ühtse programmi, strateegia ja võitluskatke kättesaamiseks, mis revolutsiooni käigus selgelt sisse tuli. Ühtsuse aluseks kujunes töölised ja talupoegade liit, ilma millest, nagu mänuis Lenin, on "demokraatia iluandidel ja võimalud sotsialistlikud ümbunujandud." ¹³⁷ Juba 1960. a. märtsis kuuba kommunistid, et vastavalt revolutsiooni arengule arvasid võimalus ning tuleb kolm maaditud revolutsioonilist jõudu ühendada "ühtsuse liinides." ¹³⁸

Ühtsuse aluseks võeti juuda kolme ^{maaditud} organisatsioonid poolt 1960. a. lõpul ühtselt Revolutsioonilise Ettevalmistuse Koolide - EIR-de ^{*} loomist, mis opiti põhjalikult tundma marxismi-leninismi alused. Ametlik liitumise ühtsuse partiid loodi amet alls pärast lühem ajaga elluviidud põhjalikult sotsiaal-majanduslike ümbun-aldusi ürgis, juba sotsialismi ülevõtmise käigus.

Sellest, et ühtsuse partiid kujunes "mitte ainult ar- valine organisatsioonid, vaid ka "avalitativsus organisatsioonid" ¹³⁹, etantati algul luma revolutsiooni- lise jõudude ühendus, sejad alls aruda Kuuba Sot- ralistliku Revolutsiooni Ühtsusepartiid PURSC-i ^{**} moodu- tamisele, arestades, et sisse antavad ealwa ja marmõga- niatsioonide paunad eridajad.

Seda etant elluviies teatand "26. juuli liinides,"

137 B. H. Аван, Голоса народа и революция, Народное сознание коммунистическое, т. 33, стр. 40.

138 VIII Конференция партии, стр. 144.

* EIR - Las Escuelas de Instrucción Revolucionaria.

139 Фигуеро Кастро, Пуна и революция 1961-1963 г., стр. 497.

** PURSC - Partido Unido de la Revolución Socialista Cubana.

Sotsialistliku Rahvaparti ja "Revolutsiooniline Diktoraat" 1961. a. suvel¹⁴⁰ oma laialimõeldust ja astumist Kuuba Ühinenud Revolutsiooniliste Organisatsioonide - ORI* - nooremis. 1962. a. märtsis moodustati Ühinenud Revolutsiooniliste Organisatsioonide Rahvusliku Juhikond¹⁴¹, mille juhtub avaldatud dokumentis märgiti: "ORI on revolutsiooniline massiline-leninlik organisatsioon, mis ühendab Kuuba tööliste ja nooruse töötava rahva revolutsioonilist võimu. Oma nooremis juhikonnas (22. märtil 1962. a. moodustatud Rahvusliku Juhikonna Sekretaraadi kuuluvad Fidel Castro, Raul Castro, Ernesto Che Guevara, Cesario Dortico's, Blas Roca ja Emilio Aragónes - I.A.) ORI peegeldab revolutsiooniliste jõudude ja juhtide tihedat ühtu, mis saavutavad suure sotsialistliku revolutsiooni teostamise meie maal. See (ORI moodustamine - I.A.) on erandiselt tähtsaks sammuks Kuuba Sotsialistliku Revolutsiooni Ühtsuspartii loomisel..."¹⁴²

Massiline-leninlik massiparti loomine Kuubal toimus ägedas võitluses oportunisti, suttantluse ja tunti rahjuliku poolude vastu. Peapõhiolemineks kuiper võitlus suttantluse vastu. Levinud ümardus, et võitlus ümardus ümardus ümardus, seda võib määrata juhtivale võitlusele sõi- ja majandusaparaadis,

¹⁴⁰ E. Saani kombinatsioonid brošüüri "Mulligiparant 1961. a. algul - Kuuba. Koostanud E. Saani, Tallinn 1963, lk. 78.

* ORI - Organizaciones Revolucionarias Integradas.

¹⁴¹ E. Saani 1961. a. märts - Kuuba. Koostanud E. Saani, lk. 78.

¹⁴² Vt. M. A. Manacob, Mapaenjenas - ümardus rahjuna rajunooni Anupuanu (Lapubononi mapipuanu), M. 1963, cfp. 9.

on varad, kogunenud massid. Eelne rahva looda-
vale partidele tõi aga ORI organisatsioonilise kuni-
muse eest vastutaja Amibal Escalanti „kavatse-
tud ja latineeldud“ tegemine oma kontrolli rehtentami-
suse kogu parti- ja riigiparadi üle. Kasutades rahva
usaldust loodava parti suhte ja aspekti, et teised alt-
simed olid kohad muude probleemidega, tegutses Escal-
anti nagu oleks „ORI asemel ta ise.“ Organisatsioonilise
kuni- ja tegevuse aparaat kujunes kohaks, kus „jagati
privileege ja anti teinud ametikohti.“ Kannatlik, igapäe-
vane selgitustöö arendas disziplinaar- ja karmi nõudli-
kuse ja kontrollipoliitika.¹⁴³ Suetõttu, nagu märkis Fi-
del Castro, loodi mitte „vabade revolutsionaaride
ametikohtade, vaid talitustatud ja dissipliinid revol-
utsionaaride armee.“¹⁴⁴ Ja mis kõige tähtsam, „... revol-
utsioonilised massid..., kes teostavad revolutsiooni ja
loovad ajalugu, osutuvad ühineamatuks, kuna rann-
kustas püüdnud masside enndajad... Säärana osuku-
nd loodud ühinead Revolutsioonilised Organi-
satsioonid.“¹⁴⁵

Partisannuorganisatsioonilise meetodite teh-
tud viigu kritiseeriti avalikult ning parteiorga-
niid puhastati oportunistlikust ja ventantlikust de-
mentidest. Saadud kogemused olid aluseks 1962. a.
määrus-ajutise vabanduse, Schartsi, rahvaand-

143 Фугуб Каетро, Пун и боевымае 1961-1963 г., стр. 656-657.

144 Ibid., стр. 652.

145 Ibid., стр. 690.

sates ja kooperatiivides, s.o. uue tootmisüksuste, milles on moodunud tööliiklasi, alanud PURSC-i liikmete vastuvõtt. Uus meetod seisneb nendes selles, et töötajad ise valivad oma keselt välja parimad, seejärel aga parteiorganid omavõida valivad parimati hulgast need, mis on väärilised uuema parteisse. Praeginas toimub see järgmiselt.

Kututakse kõiki töötajate üldkoosoleku, kus võtavad ise esitavad endi hulgast nr. näidistöötajad. Näidistöötajate esitamisel lähtutakse nende suhtumisest oma töötisanduse, töökaaslastesse, revolutsiooni ja osavõtmist riitce-ümmärgilistest abinõudest (rahvamülitse, objektide valvamine), samuti, kas nad polevad muuviisus Batisti diktatuuri teinutes, muhhalistid jne. Pärasit xda, kui need tööliikid voi ora neist avaldavad soovii parteisse astuda, tunnistavad oma ideoloogias marksismi-leninismi, sotsialismi ülesehitamise programmi ja partei-distsipliini, võtavad nad vastu ühtii partei-rakumise. Selline vastuvõtukoua jumis on nähtud teha erand vanadele revolutsionääridele, kes võivad mitte sattuda „näidistöötajate“ nimetrijä (näituse jumisnäid). Võtantsi vastuvõtu küsimust antatatakse partei-rakumises ja ORI Rahvusliku juhtkonna organisatsioonilises komisjonis ning etrus teatatakse üldkoosolekule.

1962. a. septembris olid toimunud üldkoosole-
 mid juba 3959-¹⁴⁷ ettevõttes. Et kuuba töölislaste
 suhtes tõsine oma partei loomine, näitab küllalt-
 vi neid üldkoosolekuid arvestati protsent - 79,11%.
 Kuuba partei organiseerimisega alustati töölisrühmistest,
 süü 1963. a. veebruaris moodustandku tööline umbes
 poole PURSC-i lüüsi loomist. Samal ajal mood-
 dustand ORI lüüsi PURSC-ist 48,22%, ülejäänud
 51,78% olid ~~vastuvõetud~~ 1961-62. a. ¹⁴⁷

1963. a. main astus ametlikult Kuuba tööta-
 jate avangardi kohale Sotsialistliku Revolutsioo-
 ni Ühtsuspartei - PURSC, kelle üdaduse kuulus
 1. juunil 1963. a. 24000 liiget ja kandidaati, kes olid
 ühtsused 2850 rühmises. ¹⁴⁸ Suga oli PURSC-i
 moodustamine küllaltki aeglane protsess, kuid
 nagu märkis Blas Roca: "... kindlustab see par-
 ti üdade kõrge kvaliteedi, partei ja masside la-
 hutamatu ühtsuse, kindlustab parteile võimaluse
 avaldada mõju massidele, suunata neid ja toimata
 endaga ühena. ¹⁴⁹

1963. a. suvel alustati partei rühmituste loomist
 ka ministerrühmitustes, asutustes, koolides ja sõjaväeloo-
 des.

PURSC-i ideoloogiaks on marksim-leninism.
 Fidel Castro kirjutas: "Meie revolutsioon tegi oma

147 Баррера, стр. 64.

148 Понсе, стр. 15.

149 "Проблема", 13 июня 1962 г.

lipunirjans maanisiini - lennisiini. Meid ei sundi-
 nud keegi, meid ei juhendatud teiselt konti-
 nendilt. Elu ise näitas meile kätte tee ja me
 läimime seda mööda kõhalemata ja uarkneta.
 Iga tõeline revolutsioon juab paratamatult
 väga jõudma maanisiini - lennisiini, kui ainsa
 ja tõelise revolutsioonilise tüüri, mis haidab
 kõvale koloniaalismi, imperialismi itunvalitsu-
 se ja inimese ekspluatsiimise inimese poolt. *150

PURSC osutab suurt tähtsust oma lii-
 miti ja wõgu Kuuba rahwa kasvatamisele maan-
 isiini - lennisiini vaimus. See ei ole keegi itunanne.
 Blas Roca osuade jätgi seisab es. kaheksanda
 itunanne - aidata kaasa sotsialistliku teadvuse
 tekkimisele miljonites ja miljonites inimestes, kes kas-
 vand itun kapitalistlikus ühiskonnas, aga samu-
 ti sadadel tuhandel inimestel, kellele maanma-
 vaade teinb vastudulisel itunarennu perioodil
 ming samal ajal laanamatult võrdeldu vaimliku
 ideoloogia levimise vastu, mis tungib meile mööda
 suuward kanalaid. *151

Revolutsiooni-ette Kuuba itun teavetmaus
 probleemid oli kirjastamatus. 1953. a. loenduse
 andmed oli 1/4 täiskasvanuel elanikkonnast, 2. a
 1030000 inimest kirjastamatus. Saaran oluor-

150 H. Tammelan, epp. 10 jätgi
 151 Blas Roca, O nevojopnik acenijax, epp. 7.

ra liivideuimiseus kuulutati Kumba revolutsiooni kolmas aasta - 1961. a. - "Kanduse-asaans", mille käigus veeand miljonit vabatahtliku-pedagoogi vüsid riigiasunamabete protsendi praegu miinimumini - 3,5%¹⁵². Praegu õpib Kumbal 2 miljonit täiskasvanut ja last. Kogu maal on avatud 35000 algkooli,¹⁵³ mis ütleb revolutsiooni-else tarne kaheviidist.

Suur töö on ära tehtud massitehniku müüga-duse levitamisel. Ajarahemisel august 1960 - aprill 1962 anti välja ja realiseeriti poolmiljonilise tiraaži "Kommunistliku Partei Manifest" ja 200000 exemplari "NLKP programmi".¹⁵⁴ Marxi-ismi-leninismi propageerimises omab suuremat tähtsust mainitud EIR süsteem, mille lõpetas 1961. a. 18941, 1962. a. 36400, 1963. a. 31695, 1964. a. 22714 kuulajat, koga kokku 109750 värsset propaganditi.¹⁵⁵

PURSE-il on tihedad sidemed teiste mark-sistlik-leninlike vanaaapartidega ja ta toetab kindlalt proletariaani internationalismi printsiipi. Esimesel 4. juunil 1963. a. televisioonis, teatas Fidel Castro: "Me oleme kommunistid ja kuulume rot-nalistlikku lieri. Meie saatus on seotud kõigi kom-munistide saatusega, rogu maailma kommunistlike

152 Поноб, сфр. 29.

153 "Uybrejme", 31. august 1965.

154 H. Гвоздев, Como summuonob Komyunistob. - "MJC", 1963, №6, сфр. 103.

155 Lionel Soto, Las Escuelas de Instrucción Revolucionaria en el cido político-téc-nico. - "Cuba Socialista", №. 41, p. 72-73.

liikumisega, kommunistliku revolutsiooniga. ¹⁵⁶

Kuuba kommunistid näevad parti ülesandena
 "...organiseerida, juhtida massorganisatsioonide
 kaudu, oma organisatsioonide kaudu; kuid samal
 ajal organiseerida ka kogu rahvas, kinni pidades
 massivõimude - leninliku juhtimisviisi normidest, kandes
 täit vastutust ja teistes kollektiivse juhtimise
 printsiipi. ¹⁵⁷ Partei on seotud massidega, ta kannab
 massi sobivaimi ja kommunisti ideede vaimus,
 kutsub massi tööle, revolutsiooni kantsel, loobab re-
 volutsiooni ideid, kinnitab, kontrollib, jälgib, info-
 meeb, annab nõu, mis vajab aitamist... ¹⁵⁸

Oma töö tekitab PURSC nimega teile massiorga-
 nisatsioonidele, nagu ametühingud, Revolutsiooni Kait-
 se Komiteed - CDR*, Noorte Kommunistide Liit -
 UJC**, mitmesugused intelligentsi ühendused orga-
 nisatsioonid, samuti talupoegade ja äriõpulaorga-
 nisatsioonid. Partei osutab kuni tähelepanu sel-
 lele, et "iga töötaja kuulub ühte revolutsioonilise
 organisatsiooni, sest just organisatsioonis on re-
 volutsiooni jõud. ¹⁵⁹ Vaatamine piisab lahemalt ma-
 da neist.

Kuuba Töötajate Keskorganisatsiooni osat revol-
 utsiooni oli juba eespool juttu. Pärsast KTK X

156. "Pravda", 7. veebruar 1963.

157. Ouguis Kaespo, "Puu u borepymennu 1961-1963 n.", epp. 506.

158. Ibid., epp. 659.

* CDR - Comité de Defensa de la Revolución.

** UJC - Unión de Jóvenes Comunistas.

159. Ouguis Kaespo, "Puu u borepymennu 1961-1963 n.", epp. 285.

kongressi* toimus ametühingute põhjalise puhasta-
 mine muhtvaliselt elementidest. Sotsiaal-majandus-
 lisele suhtele uue iseloomu tõttu keemis üles vaja-
 dus revideerida uuesti ametühingute üleskutse print-
 siipi, mis põhines ühe eiala inimeste ühendamisest üh-
 te ametühinguföderatsiooniga. Selle tulemusena esiritta-
 rin suuremas ettevõttes paralleelselt mitu ameti-
 ühinguorganisatiooni. Päriselt põhjaline analüüs
 võeti 6. augustil 1961. a. vastu riikliku ametühingu-
 organisatsioonidest, mis viidi ellu sama aasta novemb-
 ris, mil toimus KTK XI kongress. Selle riikliku põh-
 jal riigid, ühistused eelaldi töötanud ametühin-
 gu-föderatsioonid ühendati 25 tööstusliku ameti-
 ühinguks. Samal kongressil kinnitati ametühingu-
 te ^{üleandid} ühendamine, mis viisid revolutsioonilise võimude
 vahelise rööp- ja vastuvastandite eest, kogu rahva oma-
 duse kuuluvate masside ja riiside vahelise vahetamise
 ning kaasaaitamise sotsialismi üleskutsumisele.
 Ametühingute koostamine kuulub ka rahvusvahelise
 solidaarsuse tagamiseks, võitlus imperialismi ja
 kolonialismi vastu, võitlus rahva eest ning proletaria-
 se internationalismi printsiipide kinnistamiseks.
 Ametühingute liikumise koostamine on "võidelda tööt-
 mine suurendamise eest ja avaruse oavõtt sotsialist-
 lise võitlusest", pidevalt tõsta oma kultuurit, te-
 hendlit ja eelalast taset, täiendada oma poliitilisi

teadmine.¹⁶⁰ Samal kongressil võeti vastu otsus
KTK ümberrütmiseks Kuuba Tootajate Revo-
lutiooniliseks Ametühinguks Kuuba.

Kuuba kutas on enamuse ühiskondliku ühi-
konna Väikemaajajate Rahvusliku Ametühin-
ni-ANAP*. Vüman lümmetel võt olla kuni 5 ca-
balleerit maad (67 ha), mis on Kuuba tingimustes
üksikmõõdu majandus. ANAP kujutab endast tegi-
kult „retiaalistliku majanduse potentiaalsel
alust“ kutas, sest selle organiseerimisel peeti silmas
ANAP-i kasvatuslikku, propagandistlikku, ühiskondliku
funktsiooni. ANAP-i vahendusel saavad väikepõl-
lupidajad võimalikku krediiti, tehnilist abi, väetisi,
süü on enda peale võtnud kontraktide ja tu-
rustuse organiseerimise. Seetõttu pole ANAP-i lüge
mitte ainult usumärk, vaid seotud ka sügija, tal-
dad riikliku ühisandur.¹⁶¹

Kuubale on iseloomulik, et maa kaitset võima-
liku vätiskallakaitungi eest võtab oma kogu rahi-
vas. Regulaarväeüksuste kōval on selvad väga pōge-
tud tubanditele töölisele, talupoegadele, ühiskondliku
le ja teenistujatele, kes, olles saanud vastava rahaga
on xiga oma vabavõlgi kaitset igapäevase töö kōval.
Rahva valmisolek soovida oma elu revolutsiooni riik
hōindab, et Kuubal valitab kõige demokraatlikum nõud, mida
Kuubalend ise nimetavad „võrrestatud rahva demokraatiaks“

1605. Пуроба, Проперозунос гбундани на куде. - МЗМО, 1962, №3, с. 111.
* ANAP - ассоциация Малых de Pequeños Agricultores. E. Saari, mille kirjandus
trükitud Väikestõukate Rahvusliku Ametühiniku - Kuuba. Kõrrestatud E. Saari, lk. 64.
161 Гопсауб Б., Кавунар А., с. 99-100.

Millised muudatused on toimunud kumbe majanduselus sotsialismi ülevõitumise käigus?

1959.a. agraarreformi elluviimiseks oli teatavud eelkõige sektor (41%), mis oli ennatatud karjamaade, tubana-, eini ning kasti istanduste baasil rajatud rahvamajandite (29,2%) ja rahvahooldamise kooperatiividega (11,8%). Kooperatiivid andsid alalised tööd 125000 ennatetele rahvatöötajatele ja rahvatöötajate tööle, mis moodustasid 277% kogu põllumajanduses kasutatavast tööjõust.¹⁶² Meeste arvandus veel umbes 80000 hooajatöölise.¹⁶³ Kooperatiivide kogu töödang kuulus riigile. Kooperatiivide juhtimise poolt valitud juhatuse liikmed kinni seotud riigi poolt määratud administraatoridega. Arvandus kumbe juhtimise juhtimise ja tulude jaotamisele arvandus kooperatiivide juhtimise vahel (s.o. mitte hooajatöölised) tähendas kooperatiivide loomise isel, et "kohutu ühiskondliku arendi mass lauas olevast proletariaat."¹⁶⁴ Nagu märgan Fidel Castro, "kumbe kooperatiivid ei teavida proletariaatist. Proletariaat ja on see sammus tagasi, talupoja ja on aga, var- kupidid, sammus edasi."¹⁶⁵ See vastolu lahendati

162 Nonob, epp. 21.

163 C. Аппри, Аграрний вопрос, epp. 67.

164 Vt. O. Олтианы, Кооперативное производство в сельском хозяйстве кубы- кооперативы Кубы. - Вестник Московского университета. 1964, №2, epp. 58.

165 Vt. Губерман, epp. 6.

1962. a. augustis kooperatiivide muutmisega rahva-
majandites. Kogu rahva närvuruse lärs tärundavalt
1076400 ha maad. 1963. a. alguses kuulus 7,6 miljo-
oni ha kantavast maast kollektiveerimise seotomise
3,9 miljonit ha ehk üle 50%.¹⁶⁶

1959. a. agrarierformi riiktes veel kullaltai suu-
ud, kuusi 30 caballeero kuunud maavaldused. Oma
kollektiveerimise seotomise seotomise seotomise
tegelikult kullaltai kullaltai kullaltai, s.o. olid kullaltai
ja kollektiveerimise seotomise seotomise seotomise
damise ja muudustamise kullaltai seotomise
1963. a. vastu uus kullaltai, mille põhjal maa kullaltai-
raas kullaltai 5 caballeero (67 ha). Nationaliseer-
imise kullaltai enam kui kullaltai kullaltai maavald-
dajad, seega kullaltai seotomise seotomise agrarierfor-
mi (1959. a.) kullaltai. Seaduses nähti ette kullaltai
kullaltai kullaltai, kes kullaltai seotomise kullaltai
kullaltai kullaltai kullaltai. Saaduti oli ette kullaltai jät-
ta kullaltai, kes kullaltai kullaltai kullaltai
kullaltai, ta maa allis.

Teine agrarierformi vür kullaltai kullaltai
kullaltai kullaltai kullaltai kullaltai. Kullaltai kullaltai
2014500 ha maad.¹⁶⁷ Kullaltai kullaltai kullaltai kullaltai
majandus kullaltai seotomise - vür ja kullaltai kullaltai
majandid (mida kullaltai ANAP) ja kullaltai kullaltai, kullaltai
70% kullaltai kullaltai maast.¹⁶⁸

¹⁶⁶ М. А. Сидорова, Становление кооперативного сельского хозяйства.

¹⁶⁷ Ашканы, стр. 60.

¹⁶⁸ "Исправка", 24 января 1963 г.

1962. a. detsembris nationaliseeriti kogu kuld- ja suurem osa jaenubandusest, mis vms lojule 1960. a. alanud suun- ja suuodanluse omandi nationaliseerimise protsessi.

1962. a. - "Plaanimaastat" - pandi alus ka kogu rahvamajanduse plaanipärel arendamiseks. 4-aasta plaani (1962-1965. a.) eesmärgis on muuta Kuuba agrarimaast agraar-industriaalmaaks, saavutada kõrgi rahvamajanduskande proportsionaalne areng ning tõsta töötajate elatustart. Selle plaani alusel peab juhtivaks majanduskannas endiselt põllumajandus, seda kaalul põhjuel. Erities peab põllumajandus saavutama nullaldeadelt toit-ainetiga elamiseks, samuti kuge- ja toiduainete tööstust. Teisus taruvad kapitalimahukund põllumajandusse eumast suuremini kui tööstuses. Industrialiseerimise pidid Kuubal algama 1965. a.

Võideldes majanduse monokultuurse iseloomu vastu mudi 1960-61. a. isegi suhkruroo-kuiv- pindade vähendamisel. 1962. a. plaani koostamisel lahuti aga uuesti sellist kõrgeproduktivsusega kultuurit, mille vilvupinda veel samal aastal laiendati 174000 ha võrra. 1962. a. suhkrur- aastatoodang ulatus 4,8 miljoni tonni, 1963. a. oli see veel väiksem kores omaani "Flora" puustustoo-

ga Orienti ja Camaguey provintides, mis and-
 nud vastavalt 30% ja 34% aastast suhnu-
 toodangust.¹⁶⁹ 1965. a. juab suhnutoodang ulatuma
 7 miljonit tonni. Käsitleva aasta 6. aprillil oli
 juab saadud 4042166 tonni, 1. mail aga loodeti
 ulatada 5 miljonit tonni juur.¹⁷⁰ Vastlus nõrge saagimise
 sest uuulubati uldrahvalikus ulasandus. Aprillis
 1965. a. võttis suhnuuud komisummit on 65000 la-
 last.¹⁷¹ Perspektiivis on vüa suhnutootmure 1970. a.
 10 miljonit tonni aastas.¹⁷²

Suhnutootmure laendamine nõual nägi 4-aa-
 ta plaan ette tusti mullumude oratahtuse suun-
 nemist põllumajanduslikus toodangus 30%-lt 40%-le.
 Loomamajanduse oratahtuse juab vastavalt toome
 30%lt 35%-le.¹⁷³

Nüüd tulemure saavutatamure tärn tehniku
 laendamine laendamine ja väetiste kasutamine
 võtmurega. Põllumajandusliku tehnikuaga kasutavad
 kumbat vunnalikuud võtnalimimure. Mui sai kumber
 1963. a. Nouogude lüdukt ja Rumemalt kumber
 3000 trakturit, liinure nel 3500 komisummitat
 Nouogude lüdukt.¹⁷⁴ Väetiste-problemi laendamine
 lantamure 1965. a. näimure keemiatehure Muevitas ja
 Matanzans.

169 Kocayub, opp. 13.

170 „Prabga“, 10 august 1965.

171 „Uzbejma“, 4 august 1965, „Prabga“, 1 mail 1965.

172 „Uzbejma“, 1 august 1965.

173 A. Epanov, A. Annumure, opp. 68.

174 Kocayub, opp. 14.

Tööstuse alal, kus 95% toodangust annab ma-
gu riikliku sektor¹⁷⁵, nägi 4-aasta plaani ette olimas-
levate tootmisviimuste täieliku kaotamise, oma
tootmisviimustega baasi loomist ning vaburite
ja tehaste ehitamist.

Kuna Kumba majandusliku arengu aluseks
jätkab põllumajandus¹⁷⁶, lahutatakse sellest ka töös-
tuse planeerimist. Peamiseks on arvestatud kolmele
tootiskeskkonnale - keemiatööstus (uladõige subsektorite
jäätmete ümbertöötlemine ja keemiliste väetiste toot-
mine); masinaehitus (põllumajandusmasinate ja ründe
tagavarasõrude tootmine) ja metallurgia¹⁷⁷.

Juba 1963. aastal oli väärmetallid 26 uut
minutit võrre. Uute naftatööstuste rajamisega
väärmetallide aastatoodang 2 miljonit tonni. 1965. a.
uladõige üldtoodang 70000 tonni, naftatööstuse toodang
2650 tonni. 1965. a. valmib 8 elektrijaama üldvõim-
usega 750000 kW.

Vaatamata USA poolt rehtistatud majanduslehele
blonaadile moodustab Kumba tööstusliku tootmise
pundekas aastas 7% (sua pole arvestatud subsektorite
tootmist).¹⁷⁸

Suurt tähtsust Kumba majanduselus omavad
sena kaubanduslehed sidemed teiste riikidega. Vaata-
mata USA ähvardustele jätkavad teised kapitalistli-

175 «Известия», 1. ианвара 1965 г.

176 «Проблема», 7. ианвара 1965 г.

177 Энциклопедия Кембриджа о промышленности Кыргызии. - «Новое время», 1964,
№ 249, с. 16.

178 «Проблема», 1. ианвара 1965 г.

uid suurimigid - Prantsusmaa, Inglismaa, Jaapan, Hispaania rüüli kaublikaas naaberriikidest Kuubaga. Prantsland ja ingland müüvad Kuubale veoautod ja autobusse, Prantsuse firmad rajavad Kuubal elektrialajaama. Vaatamata Kuubale majanduslike sidemete järgest paranemisele muutud eesriidiga, püüdnud nad äraagi Kuuba tööstusministri Ernesto Guevara sõnade järgi "ükskõige, üheksandat lepitaga. Mis aga kuortavad avarad ning puuajalised lepingud...¹⁷⁹

Muutud laadi kokkulepped on Kuubal Vastastikkõne Majandusliku Abistamise Nõuogu (VMAN) kuuluvate riikidega. VMAN-i liikmesriikide osa Kuuba välistaubanduses alatus 70%-ni, sealhulgas Nõuogu dudu osa 42-45%. VMAN-i riikidest sõidub 80% Kuuba ekspordist, peamiselt suhkur. Kui maailmaturul suhkrutonn maksab 55 dollarit, siis riiklikult suhkrutonn maksab 86 dollarit. 30% Kuuba ekspordist VMAN-i riikidest moodustuvad kompleksed riisikadmed, mannad, tagavaruosad ja transportvahendid, 50% - toonad, polüfabrikaadid ja laaditambaanbad ning 20% - toiduained.¹⁸⁰ Sotrialsimismaad ootavad abi uute tööstusvõimsuste rajamiseks Kuubas ning samuti rahvuslike kaadute väljajõutamine. Tuhanded uued kuubalased orandavad förehtlised teadmised ja praktikad kogumisel Nõuogu dudu liidu ning teiste

179 Энциклопедия, стр. 17.

180 Л. Сангуньяна, Кусса и эпанне - менор (ЖБ. - МХС, 1964, №5, стр. 145.

sozialistliku levi rühade põllumajanduslikes ja
tootusettevõtteks.

Kõige tihedamad majanduslikud sidemed, nagu
juba mainitud, on kumbal Nouvooguude Liiduga. Kaku
aia vahel sõlmitud ronnuleppe põhjal ostab Nou-
vooguude Liit 1965-70. a. Kumbalt 27,1 miljonit
tonni rühmit.¹⁸¹ Nouvooguude Liidu abiga laendati
ning uuendati 3 metallurgiatihast Havanna
lahedal. Nouvooguude Liit ostab ora Pinar del Rio
ja Oriente provintsi rajatavate soojusenergiaamade
ehitamist, millede üldvõimsus ulgub 300 tuhat
kWt, samuti Ladin-Ameerika suunna vülide tehase
ehitamist Guantanamo, mis hakkab tootma 750000
vüli aastas.

Tõchtoslovannia Sozialistliku Vabariigi ostab rajada
3 elektrijaama ü 60000 vüti, Sama DV abiga ehit-
tame tsentraltchas (Muevitars), plastmasside-vabrik
(Havannas) ja üda türi ettevõtteid. Oma, nooremad
kollektiiv socialistlikus maailmasõrteemis abistavad
igeti üa Ungari, Poola, Bulgaaria, Hiina jt. socialistismi-
maad.

Eelnevat tähtsust aga oma socialistismimaade poolt
antud efektüvne abi kumbale kaasaegse reaktüvne
näol, mis hoidis ära kallalitungi kumbale 1962. a.

1962. a. jaanuaris õnnestus USA-l läbi muunda
kumba väljakuulutamise Ameerika Rühade Organi-

181 "Ripabika", 23. august 1964. a.

ratnioonist. Kuubat süüdistati „kommunistlikus
 õnnetustegemises lään-poolamal.“ On iseloomulik,
 et säärasele süüdistusele jätsid alla kogu Lääne-
 maailma Latiina-Ameerika riigid - Brasiilia, Mehi-
 koo, Argentina, Bolívia, Tšiili ja Ecuadori eni-
 dajad.

Vastuseks sellele sammule võttis Kuuba rahvas
 4. veebruaril 1962. a. vastu Tšise Havanna deklar-
 atiooni, kus selgelt näidatakse, miks USA imperia-
 lism püüab hävitada Kuuba revolutsiooni saa-
 vetuna. „See pole hirm Kuuba revolutsiooni ees, see
 on hirm Latiina-Ameerika revolutsiooni ees. See pole
 hirm tööliste, talupoegade, üliõpilaste, intelligentsi ja
 elanikkonna keskmiste kihtide progressiivsete grup-
 pide ees, kes kaevavad revolutsioonilisel teel vab-
 mu Kuubat; see on hirm selle ees, et töölist, talu-
 pojad, üliõpilased, intelligents ja elanikkonna kes-
 kmiste kihtide progressiivsed grupid kaevavad vab-
 mu revolutsioonilisel teel maades, mis praegu näi-
 givad, mida rõhuvad ja eksploatuvad jänude mo-
 nopolid ja Ameerika maade reaktiivne oligarhia,
 hirm selle ees, et kontinendi paljasaarvitud rahvad
 võivad võtta selvad oma rõhuga ning kuulutada
 endid nagu seda tegi Kuuba, Ameerika vabadus rah-
 vasteks.“¹⁸²

182 Dugues Ka epp, Peen u boriepüümine 1961-1963 n, epp. 781.

USA valitrus tegi avaliku ettevalmistusi uue aguniooni anti toimepanemiseks. Vastu sellis kumbe valitrus peale, paigutas Monogude Lüt Kumbe soovijäansus nartsus oma rakettelvad tema tein-koosimule. Sellega anti selgelt mõista, et kallah-tung kumbale ei saa jääda vastutöögite. Jaku nuni-üügi - NSU dudu ja USA - vahel puhunud tra-vas konfliktis saavutati mõni pooli rahuldav tule-mus. Monogude Lüt rahustus oma rakettelvad kum-balt ära tooma, tann aga sellele Monogude Lüt du poolt orgaagrelt tehtud sammule (rakettelvad se paigutamise kumbale) andis USA lubaduse mitte kallah tungida kumbale ja hoida sellist tagasi ka oma lään-poolana lütlan.

Nagu märkis Fidel Castro, andis kumbe revo-lutiooni pünmajäämine ka õppetunni nii naktoso-näändele kui ka revolutsionaändele. „Revolutsio-naänd saad julgustava õppetunni ja naktosonaänd jahutava õppetunni.“¹⁸³ Üle kogu maailma puh-us võimas solidaarsusnappaarua kumbe revo-lutiooni nartsus. Enlist tehtust kumbe revo-lutiooni ole omavad murdugi suhted Ladina-Amer-ica nändega. Vaatamata sellele, et USA-melnd Ladina-America nände valitrusel naktustand diplomaatilised suhted kumbaga, vüdi Ladina-

¹⁸³ Fidel Castro, Cuba: Five Years of Progress. - „Labour Monthly“, March 1969, No. 3, p. 117-118.

Ameerika maade üldsuse poolt 1963.a. aprillis Nikitšes (Bramtia) läbi Ladinia-Ameerika maade Solidaarusekongressi Kuubaga. Enamuses Ladinia-Ameerika riikides tootavad Kuuba revolutsiooni solidaarusekomitööd.

Kuuba rahvusvahelise austustust on väga kõrge. Kuuba osaleb paljudes rahvusvahelistes organisatsioonides ja nõuandamiste tööst, sealhulgas na bloki-välise riikide nõuandamisest 1964.a. Kairos. Kuuba valiti 1964.a. ÜRO Majandusliku ja Sotsiaalse Nõuandmise tehnika-ministri komisjoni liikmeks.

Vaatamata USA valituse poolt antud lubadele mitte kallale tungida Kuubale on oluwood Kariibi mere basseinis endiselt piir. Seetõttu võime tulla Kuuba revolutsiooniga, kus USA impeerium võit rullus, et ära hõrva tunde Ladinia-Ameerika riikide väljalangemist oma kontrolli alt. Selleks ei pörgata tagasi ühegi vahendi ust-alla 1965.a. aprillis saadeti USA meesjalavägi soovitaann Dominikaani Vabariigi demokraatlikule, et mitte lubada dominikaanlastel ise otsustada oma tuleviku üle. Revolutsioonilist Kuubat nõudetakse jällegi «abi» omanimes oma erisemäärannest ust võitlevatele dominikaanlastele. Selle abi kohta ütles tabavalt Kuuba ulvatahude jõudude ministri Raul Castro, et Ladinia

Ameerika rahvad saavad juba alates 1. jaanuarist
1959. a. abi Kuubalt ja "see abi on meie eesmärk."¹⁸⁹

Kuuba revolutsioon on uus ja pool aastat
edumalt tagasi võtnud kõik vallaaluhingid ja
elutab kindlalt üle sotsialismi. Selle kindluse
garantiks on sotsialistliku leni järgne ussuar
voimused.

Lõppõna.

Revolutsiooni-ajast Kuuba riikloomustas latifundiumite-süsteemi põllumajanduses, kusjuures maa-elamiskonna enamuse moodustavad väikemaomanikud ja maagnolitanaad. Kõik tähtsamad majanduskandid olid allutatud välis-, erimajoonis USA monopolide kontrollile. Ühikulguelt arundatud majandus domineeris rühmitõotmisi. Toodusvarade poolist ümra Kuuba töötavad marid eland äärmises viletsuses. Riigis valitab krooniline tööpuudus.

Nende probleemidega võimas võõna 1959.a. võidukas rahvarevolutsioon, mille kandvatus jõudusid olid Kuuba töötajad, talunahves ja sadinaalselt meelitatud lõuna-väikemaomanikud. Rahva enamuse nõudel ja toetusel arvas Fidel Castro poolt juhitud valitus otsustavalt lahendamata üsipoel mainitud probleemi. Kuuba kommunistide parti-Sotsialistlik Rahvaparti-tegi ära ümra töö kõigi progressiivsete jõudude koostamises revolutsioonilise va-

lituse ümber, mis tagas põhjalise sotsiaal-majandusliku ümberrajamise elluõnnimise. Lati-
fundistide, rahvusliku kodanluse ja USA impu-
lsi ägeda vastupanu tõttu lühikes ajaga
läbi viidud agrarimise radikaalne laken-
dus ja suurtööstus, pankade, transpordi, ^{kaubanduse} natio-
naliseerimine tähendas ekspluataatorliku klas-
side majandusliku baasi likvideerimist, s.o. eks-
pluataatorite vastamist Kuubal juba 1960. a.
Samaaegselt toimunud kooperatiivide põllu-
majanduses ja puhtivate majandushaude koon-
dumise sügi kätte loodi vajalikud eeldused Kuu-
ba arumise sotsialistlikele arengutele. 1961. a. apr-
illis kuulutas Fidel Castro Kuuba revolüt-
siooni sotsialistlikuks.

Kuuba revolutsioon, mis on enamuse sotsia-
listlikus revolutsioonis Ameerika kontinendil,
kinnitas vabaid ühiskonna sotsialistliku ümberrajamise
üldisi reegleid ja reegleid. Koos sellega
andis ta rea omapärasid jooni, mis on illoornu-
lised praeguse sotsialistliku ja rahvusliku vabari-
ikse revolutsioonide arengutele. Kuuba revolutsioon
demonstreeris uusi meetodeid poolkoloniaalse
pärandi likvideerimiseks majandus, võimalusi
monokultuurse ületamiseks ning kaasajaga,
mitmekülgselt arendatud majanduse loomiseks.

Suuri muudatus tõi revolutsioon lihtsamba-
 lan ellu. Kiyaoskumatuks liivideumure, elamis-
 tingimuste paranemine, sotsiaaluudlustuse laienu-
 mine, suuremud kulutused tevitsoiale ja kultuuri-
 saavutuste näitasaadavus kõigile loovad eeldused
 kaaduse kiiremas järkyduumineus objektüvõeti
 tingimuste muutumisele.

Sotsialismi eteschutamise Kuubal veel toi-
 mub, kuid juba praegu me võime konstateerida
 kuubalaste enami suuri saavutusi sel alal-
 maruistlik-leuuliku tüüpi partei moodustamist
 ja edu rahvamajanduse arendamisel 4-aasta
 plaani täitmisel. Velgi rõhutam me võime rõhutada
 Kuuba revolutsiooni uue tervise tähtsust ja
 uskuda uude rahvastele, kes võitlevad vabaduse,
 demokraatia ja sotsialismi nimel.

Sotsialismi elitava uona püümine Kuubal
 demonstreerit hulgavalt, et need ajad, mil im-
 perialistid võivad kaunistamiseltsit areid dienda-
 ja "aaktlasti" revolutsioonidega, on püädavalt
 möödas. Sotsialistliku maailmanäistuse on Kuuba
 revolutsioonile kindlus tagatiseus. Seetõttu on
 ka Kuuba revolutsiooni püümine jälgustamuse usut-
 juss Aiana ja Aafrika rahvastele ning euti La-
 dina-Ameerikale, mis tervikuna on uujis revolüt-
 sioonilistuse ümbunonaldustuse.

Резюме дипломной работы
«Куба на путях строительства социа-
лизма».

Народная революция на Кубе 1959 года от-
крыла шлях социализма по странам аме-
риканского континента. При обычных закономер-
ностях социалистического преобразования об-
щества кубинская революция внесла и своей
особой вклад в исторический этот борьбы за
социализм. Глубокий анализ особенностей и спе-
цифических аспектов борьбы кубинского народа против
империализма, за демократию и за построение со-
циалистического общества имеет громадное значение
сейчас, когда все большее количество стран Азии,
Африки и Латинской Америки сбрасывают цепи
колониализма, завоевывают независимость и эконо-
мическую независимость и дают первые ша-
ги к строительству социализма.

Хотя кубинской революцией уже более 6 лет,
но еще не изучены современные исторические проб-
лемы революции на Кубе и ее переработки в
социализму. Не изучены и первый этап строитель-

сва социализма, имея ввиду, как были указа-
но, актуальность изучения данной тематики.

Правда, появилось множество разных статей и брошюр, но к сожалению кроме некоторых все они являются лишь популярными изданиями уже известных фактов и событий, так что слабая работа стоит еще впереди.

Автор данной работы, конечно, не ставил своей целью исправлять этот имеющийся недостаток. Целью данной дипломной работы — позвучи некото-
рые итоги шестидесяти борьбы и деятельности кубинского народа.

Работа состоит из трех глав, вводимая и заклю-
чительная. В первой главе дана характеристика пред-
восемьюшестидесяти кубе, что является основой к по-
ниманию развития дальнейших событий. Вторая
глава касается политических и социально-эко-
номических преобразований на Кубе 1959-1960 гг.
Автор старается рассмотреть эти события в свя-
зи с изменениями в отношениях к революции
среди различных слоев населения. В третьей главе
позвучено первое из противостояния социализма
на Кубе 1961-1965 гг.

Автор надеется, что данная работа даст некото-
рые представления о тех больших переменах на
Кубе, которые произошли после 1 января 1959 года.

Allinatsi ja kirjanduse rütmisel
kasutatavad lühendid.

"МЭИС" = "Менеджурларогнак жеузув"

"МЭМО" = "Муровак эконотмика и менеджурларогнак отнотеник"

"ПМС" = "Проблемни мур и соцуализма"

Kasutatud allikad ja kirjandus.

A. Maani- Leninistlik ühiskond.

Ленин В. И. Государство и революция. Полное собрание сочинений. Т. 33, стр. 1-120.

Ленин В. И. Крах II Интернационала. Полное собрание сочинений. Т. 26, стр. 179-229.

B. Dokumentid ja materjalid.

Castro F. Cuba: Five Years of Progress. "Labour Monthly". March 1964. No. 3, p. 117-126.

VIII Национальный съезд Народно-социалистической партии Кубы. Гавана, 16-21 августа 1960. М. 1961.

Кастро Ф. Единственно законная гарантия крепости нашей власти. "МДЛС". 1962. № 2, стр. 87-95.

Кастро Ф. Речь и выступления. М. 1960.

Кастро Ф. Речь и выступления 1961-1963 гг. М. 1963.

Кастро Ф. Речь на XV сессии Генеральной Ассамблеи ООН. 26 сентября 1960 года. М. 1960.

Кастро Ф. С таким народом надо считаться. "МДЛС". 1960. № 3, стр. 104-115.

Программа и Устав Коммунистической партии Советского Союза. М. 1962.

- C. Ajatoolised uurimused (raamatud ja artiklid).
- Arvinda A. El problema de la vivienda en Cuba. "Cuba Socialista". Diciembre de 1964. No. 40, p. 11-21.
- Basler W. Entwicklung und Ergebnisse der kubanischen Revolution (1953-1960). "Die Volkswirtschaften der Geschichte". Berlin, 1962, S. 523-558.
- Bellows I. Economic Aspects of the Cuban Revolution. "Political Affairs". January, 1964. No. 1, p. 14-29.
- Kuuba. Koostanud E. Saari. Tallinn 1963.
- Soto L. Las Escuelas de Instrucción Revolucionaria en el cielo político-técnico. "Cuba Socialista". Enero de 1965. No. 41, p. 67-82.
- Tondi A. Der kirchliche Kolonialismus in Lateinamerika. "Deutsche Ausserpolitik". Sonderheft II/1961, S. 120-124.
- Анурри С. Апаратнои бонрое и национанонно-ообо-богителноое оломоение. "ПМС". 1961. №1, сгр. 65-68.
- Анурри С. Ривонанонна на Кубе. "МЭМО". 1959. №5, сгр. 22-27.
- Анурманов В. Свободная Куба. М. 1960.
- Афонтошкин В. А. В. Г. Ривунаннов. Историа стран Латинской Америки в новейшее время. "Вопросы истории". 1965. №2, сгр. 148-151.
- Баррера Э. Строителство единай партии союзанн-срменой ривонанонна на Кубе (По страннннан партиной ннати Кубе). "ПМС". 1963. №12, сгр. 60-62.
- Бурман А. Пробонанонна проруб Кубе. "МЭМО". 1959. №12, сгр. 120-121.

- Варганов В.А. Национально-освободительное движение в странах Латинской Америки. М. 1960.
- Васильков В. Куба: два года борьбы и побед. "МЭМО". 1961. № 1, стр. 148-149.
- Гвоздев Ю. Сильные личности коммунистов. "МЭМО". 1963. № 6, стр. 103-104.
- Гевара Э. Че. Некоторые замечания о революции. "Куба. Историко-этнографические очерки". Второе дополненное издание. М. 1961, стр. 18-20.
- Гевара Э. Эссе о Гевара о противостоянии революции Кубы. "Новое время". 1969. № 49, стр. 16-17.
- Гевара Э. Партизанская война. М. 1961.
- Гельман П. Этнологические преобразования в республике Куба. "Научные доклады Высшей школы. Этнологические науки". 1963. № 5, стр. 3-15.
- Гонименши С.А. Куба идет вперед. М. 1962.
- Горбанев Б., Каминин А. Маяк социализма на американском континенте. К пятилетию Кубинской революции. "Коммунист". 1963. № 18, стр. 96-105.
- Гринберг Э. Куба перед революцией. "МЭМО". 1963. № 7, стр. 87-96.
- Данилевич М. Двухлетний путь освободительной борьбы в Латинской Америке. "МЭМО". 1960. № 9, стр. 90-98.
- Емочкин Ю. Прогресс капитализма на Кубе. "МЭМО". 1960. № 1, стр. 106-108.

- Ершов А. И. и Андришкин А. И. Куба планирует национальную экономику. М. 1963.
- Калинин А. Куба: год освобождения, год аграрной реформы. МЭМО. 1960. № 7, стр. 58-69.
- Калинин А. И. Куба - демократическое революционное государство. Советские государство и право. 1960. № 9, стр. 54-61.
- Калинин А. И. Некоторые политические проблемы развития Кубинской революции. Освободительное движение в Латинской Америке. М. 1964, стр. 20-36.
- Косарев Е. Куба решает важнейшую задачу. Внешняя торговля. 1964. № 9, стр. 12-15.
- Кремлев М. Куба в огне. МЭМО. 1957. № 7, стр. 114-115.
- Кухарев Н. Свободная Куба идет вперед. Внешняя торговля. 1963. № 11, стр. 18-21.
- Ланова Р. А. Обязательный и государственный фронт Кубинской республики. Издательство Саратовского университета. 1963.
- Ле-Рувренг Х. История развития кубинской экономики. Куба. Декабрь 1964. № 4, стр. 6-13.
- Лопес П. За единый фронт борьбы против кровавой диктатуры Багисты. Письмо с Кубы. Партийная жизнь. 1958. № 20, стр. 50-55.
- Л. С. Кубинская революция развертывается и углубляется. ПМС. 1960. № 6, стр. 68-70.

- Манасов М.А. Марксистско-ленинские партии Латинской Америки (Справочный материал). М. 1963.
- Маритинко Л. Вторая годовщина кубинской революции. «Коллективист». 1961. №1, стр. 96-103
- Микоян С. Кубинский народ борется за светлое будущее. «Политическое самообразование». 1961. №5, стр. 10-21.
- Микоян С. Народная революция на Кубе. «Политическое самообразование». 1961. №3, стр. 21-31.
- Мохначев М.И. Славный подвиг острова Свободы. «Вопросы истории КПСС». 1964. №1, стр. 65-69.
- Мохначев М.И. Смысл революционного движения на Кубе в единой патристической антиимпериалистической борьбе (1951-1958 гг.). «Борьба за единый рабочий и антиимпериалистический фронт в странах Латинской Америки». М. 1963, стр. 220-307.
- Нурье Хивитие А. Аграрная реформа на Кубе. М. 1960.
- Нурье Хивитие А. География Кубы. М. 1960.
- Нурье Хивитие А. Рисуем Кубу. Исторический очерк. М. 1963.
- Обогден К.М. Куба в борьбе за свободу и независимость. М. 1959.
- Олтеану О. Коренные преобразования в сельском хозяйстве революционной Кубы. «Вестник Московского университета. Право». 1964. №2, стр. 57-61.

- Олейник О. Слом старого и создание нового государственного аппарата на Кубе. "Известия военных учебных заведений. Правоведение". 1962. №1, стр. 127-134.
- О современном положении на Кубе. "ПМС". 1959. №4, стр. 69-71
- Пакин С. Куба укрепляет национальную экономику. "МЭМО". 1961. №4, стр. 133-138.
- Петрова З. Прорезанные движения на Кубе. "МЭМО". 1962. №3, стр. 110-111.
- Подколзин А.М. Экономика Республики Куба. М. 1964.
- Попов Б.В. Куба строит социализм. М. 1963.
- Разумович Н.Н. Государственные преобразования революционной Кубы. М. 1964.
- Разумович Н.Н. Кубинская революция и новое независимое государство. "Советское государство и право". 1961. №7, стр. 80-90.
- Резунчиков В.Г. История стран Латинской Америки в новейшее время. Глава VII. Куба. М. 1963, стр. 266-335.
- Рока Б. VIII Национальный съезд Каролино-социалистической партии Кубы. "ПМС". 1960. №11, стр. 37-43.
- Рока Б. Как сложилось единство революционных сил Кубы. "Политическое самообразование". 1961. №12, стр. 55-60.
- Рока Б. Куба: революция в действии. "ПМС". 1959. №8, стр. 17-23.

- Рона Б. Народная революция на Кубе и перспективы и дальнейшее развитие. «Партийная жизнь». 1959. №6, стр. 68-73.
- Рона Б. Новый этап революции на Кубе. «ПМС». 1961. №10, стр. 1-8.
- Рона Б. О некоторых аспектах развития массовой борьбы на Кубе. «ПМС». 1965. №2, стр. 1-7.
- Рона Б. Основы социализма на Кубе. М. 1961.
- Рона Б. Облик империализма. Пути развития стран, завоевавших национальную независимость. Вступительное Слово Рона. «ПМС». 1962. №5, стр. 68-70.
- Сайфуллина Л. Куба и страны-члены СЭВ. «МЭС». 1964. №5, стр. 145-146.
- Самун П. Наши экономические отношения критичны и развиваются. «Внешняя торговля». 1963. №4, стр. 9-11.
- Серебровская М. А. О двух этапах национализации промышленности на Кубе. Ученые заметки кафедры общественных наук вузов Л. Минтрад. Политэкономия. Вып. 4. Л. 1962, стр. 146-158.
- Серебровская М. А. Становление социалистического способа производства на Кубе. Освободительное движение в Латинской Америке. М. 1969, стр. 37-67.

Тараев К. С. Военно-стратегическая экспансия США в страны Латинской Америки после второй мировой войны. «Проблемы современной Латинской Америки». М. 1959, стр. 30-74.

Экономические проблемы стран Латинской Америки. М. 1963.

Яковлев В. Аграрная реформа на Кубе. «МЭИ». 1959. № 8, стр. 116-117.

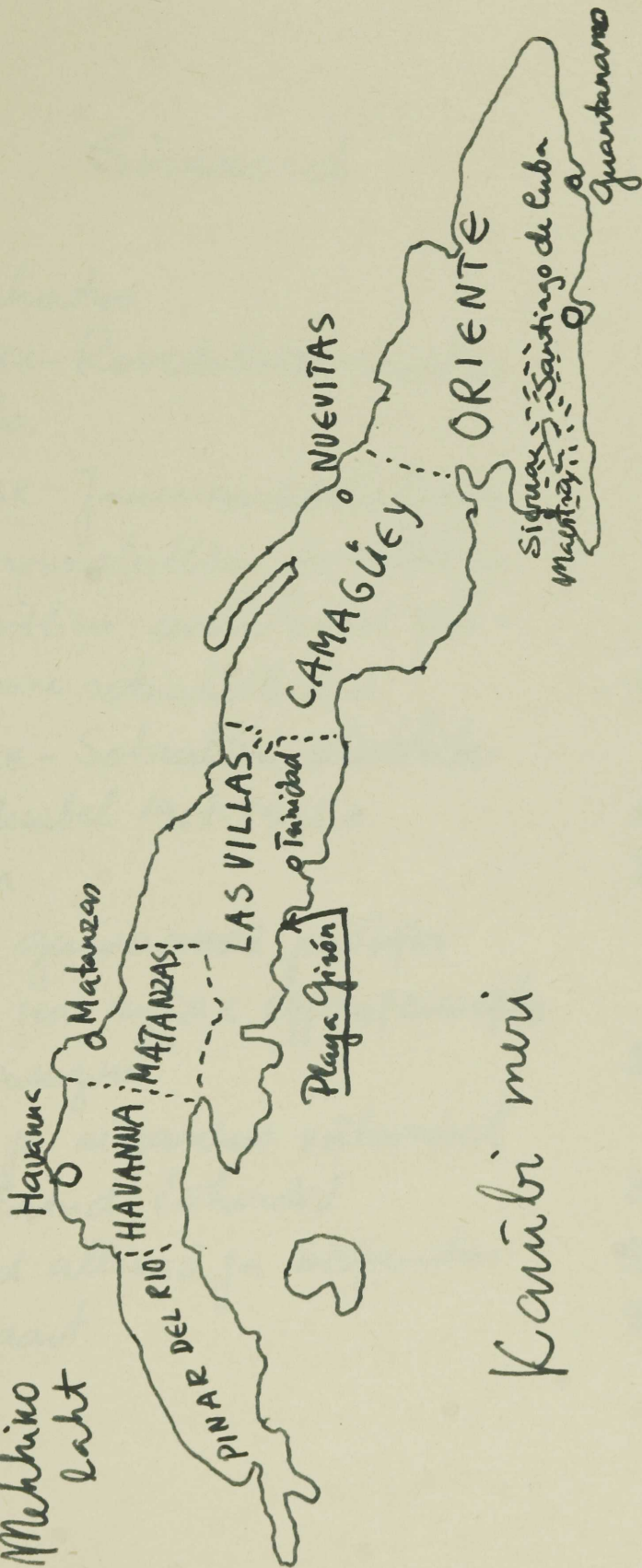
«Известия», 1959-1965.

«Правда», 1959-1965.

Florida väin

Mehiko laht

Karibi meri

KUUBA VABARIIK

Territoorium: 114524 km²

Elanikkond: 7203000 inimest

Sisunord

Sissejuhatus	3
I PEATÜKK - Revolutsiooni-ajaloo küsimused	13
II PEATÜKK - Jaanuari revolutsioon Antikapitalistlik ja antifa- shistlik revolutsiooni üle- kanamine sotsialistlikuks	33
III PEATÜKK - Sotsialismi ülesehitamise küsimused 1961-1965.a.	62
Lõpposa	84
Революция коммунистической работы «Куда на путих коммунистической работы»	87
Allinade ja kirjanduse viitamine kasutatud lühendid	89
Kasutatud allinad ja kirjandus	90
Küsimused	98